

การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

Designing Maternity clothes for all Occasions

อุสร่า ปฏิบัติสรกิจ

USARA PATIBATSORAKIT

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2556

การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

Designing Maternity clothes for all Occasions

อุสร่า ปฏิบัติสรกิจ

USARA PATIBATSORAKIT

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส
ชื่อ และนามสกุล	อุสร่า ปฏิบัติสกริก
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ	คหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบชุดของสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส และสำรวจความพึงพอใจของสตรีมีครรภ์ที่มีต่อชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยวิธีการดำเนินการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส จำนวน 5 Collection Collection ละ 3 ชุด และให้ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกเหลือเพียง Collection ละ 1 ชุด และนำไปตัดเย็บชุดต้นแบบ เพื่อนำไปสอบถามความพึงพอใจ โดยผู้ตอบแบบสอบถามคือสตรีมีครรภ์ในโรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป และมีรูปร่างขยายใหญ่ คือเต้านมและเอวขยาย ข้อมือและข้อเท้าบวม จำนวน 200 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุครรภ์อยู่ระหว่าง 3-6 เดือน มีอายุ ตั้งแต่ 26-30 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัว รับจ้าง และมีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 15,001-20,000 บาท และมีเหตุผลในการซื้อสินค้าประเภทเครื่องแต่งกายชุดคลุมท้อง คือ เครื่องแต่งกายที่มีสีสันสะดุดตา และลวดลายที่สวยงาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามยังให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ควรเพิ่ม รูปแบบให้มากกว่านี้เช่น ชุดลำลอง ชุดเสื้อและกางเกง เพื่อที่จะสามารถสวมใส่ได้หลากหลายโอกาสมากขึ้น โดยชุดสตรีมีครรภ์ที่ได้ออกแบบและตัดเย็บจริง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสทั้ง 5 ชุดที่ระดับมาก คือชุดที่ 2 ,3 ,4 ,5 และชุดที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 3.76 ,3.69, 3.65 ,3.59 และ 3.54 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การออกแบบ, ชุดสตรีมีครรภ์

Thesis title	Designing Maternity clothes for all occasions
Author	Usara Patibatsorakit
Degree	Master of Home Economic
Major Program	Home Economic
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objective of this research was to design the maternity clothes on various occasions and to explore the satisfaction of wearing the maternity clothes among pregnant women. The methodology is begin with designing the maternity dress with five collections. For each collection has three ind of particular maternity dresses. All of them will be sent to a specialist for decide and pick up the best one of each collections. Then the best of them is going to be cut out and bring to ask the satisfaction. A sample of this Quasi Experimental Research were drawn from 200 of the pregnant women with over 3 months of gestational age in Chonburi Hospital and Somdej Sriracha Hospital. They will tend to have a shape enlargement of Breast, Lumbar, Wrist, and Ankle swelling. The researchers used data analysis with statistic of Percentage and Mean. The study showed that the pregnant women who have 13 to 24 weeks of gestation are in the majority of samples. They have ages 26 to 30 years with low level of undergraduate education degree. Most of them are doing a personal job and have a monthly income of 15,000 to 20,000 THB. The reasons of purchasing maternity cloth are colorful and design with the beautiful pattern. They also provide comment and suggestion that the maternity cloth should add more styles such as Casual dress, shirt, and pant. So that it can be worn on various occasions. The majority of samples have Mean and the level of satisfaction of all wearing the maternity clothes at High range are second ,third ,fourth ,fifth and the first one has percentage of 3.76 ,3.69 ,3.65 ,3.59 and 3.54 respectively.

Keywords : Design, Maternity Clothes

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายของผู้ศึกษาได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่าน ดร.เจลิยว หมดอิ้ว ประธานกรรมการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่คอยแนะนำเสนอแนะวิธีนำการทำงานของงานวิจัยอย่างเป็นระบบ ท่านรองศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระย้า และท่านรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช กรรมการการศึกษาค้นคว้าอิสระและอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำแนะนำและคอยให้คำปรึกษา ท่านอาจารย์กฤตพร ชูแสง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้แนะนำขั้นตอนวิธีการทำงาน และดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ได้เสียสละเวลามาช่วยคัดเลือกชุดเพื่อนำไปตัดเย็บจริง

ขอขอบพระคุณ ครอบครัว ที่ได้ให้โอกาสดิฉันได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดจนสนับสนุนด้านการเงิน และกำลังใจ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่ทุกคน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ที่เป็นแรงสนับสนุนให้งานการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และน้ำใจของเพื่อนๆ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่นผ้า และเครื่องแต่งกายทุกคน รวมถึงน้ำใจของทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลงด้วยสมบูรณ์

ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

อุสรา ปฏิบัติสรกิจ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.4 นิยามศัพท์	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	34
3.1 แผนภูมิการดำเนินงาน	34
3.2 การดำเนินการ	35
3.3 สอบถามความพึงพอใจ	58
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	61
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.2 การอภิปรายผล	71

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	74
5.1 สรุปผล	74
5.2 ข้อเสนอแนะ	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ผลการคัดเลือกการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	51
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุครรภ์	61
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	62
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	62
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	63
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	63
4.6 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการเลือกซื้อ	64
4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์แบบที่ 1	65
4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์แบบที่ 2	66
4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์แบบที่ 3	67
4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์ แบบที่ 4	68
4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์แบบที่ 5	69
4.12 สรุปผลคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบทั้ง 5 ชุด	70

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างชุดทำงานสำหรับสตรีมีครรภ์	7
2.2 ตัวอย่างชุดลำลองสำหรับสตรีมีครรภ์	8
2.3 ตัวอย่างชุดออกงานสังคมสำหรับสตรีมีครรภ์	9
2.4 ขนาดของกระดุม	19
2.5 กระดุมมุก	20
2.6 กระดุมพลาสติก	20
2.7 กระดุมไม้	21
2.8 กระดุมผ้า	21
2.9 กระดุมโลหะ	22
2.10 กระดุมหนัง	22
2.11 กระดุมเพชร	23
2.12 กระดุมกระดูกและเขาสัตว์	23
2.13 การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยกระดุมห่วง	25
2.14 กระดุมตอก	26
2.15 กระดุมปัก	26
2.16 ประเภทซิป	28
2.17 เข็มขัดต่างๆ	29
3.1 Collection ที่ 1 แบบที่ 1	36
3.2 Collection ที่ 1 แบบที่ 2	37
3.3 Collection ที่ 1 แบบที่ 3	38
3.4 Collection ที่ 2 แบบที่ 1	39
3.5 Collection ที่ 2 แบบที่ 2	40
3.6 Collection ที่ 2 แบบที่ 3	41
3.7 Collection ที่ 3 แบบที่ 1	42
3.8 Collection ที่ 3 แบบที่ 2	43

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.9 Collection ที่ 3 แบบที่ 3	44
3.10 Collection ที่ 4 แบบที่ 1	45
3.11 Collection ที่ 4 แบบที่ 2	46
3.12 Collection ที่ 4 แบบที่ 3	47
3.13 Collection ที่ 5 แบบที่ 1	48
3.14 Collection ที่ 5 แบบที่ 2	49
3.15 Collection ที่ 5 แบบที่ 3	50
3.16 ผลการคัดเลือกการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเสื้อผ้า 5 ท่าน	52
3.17 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 1	53
3.18 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 2	54
3.19 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 3	55
3.20 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 4	56
3.21 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 5	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญของมนุษย์ ที่ทำหน้าที่ช่วยปกปิดร่างกาย ให้ความอบอุ่นป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อม สะท้อนถึงภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรม สถานะทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตอบสนองความต้องการทางจิตใจและกายภาพ (พวงผกา, 2540) แต่ในสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ผู้บริโภคจะมีความเข้มงวดในการเลือกซื้อเครื่องแต่งกายมากขึ้น ถึงแม้สินค้าจะเป็นแบบที่มีประโยชน์ใช้สอยครบถ้วนแล้วก็ตาม ซึ่งสิ่งที่จะกระตุ้นให้ผู้บริโภคอยากซื้อสินค้ามากขึ้นก็มีแต่การออกแบบที่มีมุมมองแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

ชุดคลุมท้องมีพัฒนาการ และรูปแบบเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เริ่มจากที่เป็นชุดคลุมตัวยาว ปกปิดมิดชิดเรียบร้อย จนมากระทั่งปัจจุบันนี้ได้กลายมาเป็นชุดคลุมท้องที่ออกแบบแฟชั่นที่ตรงกับความต้องการของแต่ละคนมากขึ้น ชุดคลุมท้องที่เป็นแบบเรียบๆ ถูกปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยดูมีสไตล์มากขึ้นและสามารถสวมใส่ไปทำงานได้ ด้วยเหตุที่รูปร่างของสตรีมีครรภ์ได้ขยายใหญ่ขึ้น เสื้อผ้าที่สตรีมีครรภ์ควรสวมใส่จึงต้องมีขนาดใหญ่และไม่รัดตัว เพื่อความสะดวกสบายทั้งในขณะทำงานรวมถึงการใช้ชีวิตประจำวัน ชุดคลุมท้องทั่วไปตามท้องตลาดเป็นชุดคลุมท้องที่ถูกออกแบบมาเพื่อสวมใส่เฉพาะช่วงเวลาที่ตั้งครรภ์เท่านั้น ด้วยขนาดที่ออกแบบมาเพื่อรองรับร่างกายที่ขยายใหญ่ขึ้น ชุดคลุมท้องเหล่านี้จึงไม่สามารถนำไปสวมใส่ได้ในหลาย ๆ โอกาสและยังยากต่อการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสวมใส่หลังจากที่คลอดบุตรแล้วอีกด้วย

จากสาเหตุที่กล่าวมาผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะออกแบบชุดคลุมท้องที่ถูกสุลักษณะ และช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของสตรีมีครรภ์ทั้งในระยะตั้งครรภ์และระยะหลังคลอด โดยจะเป็นชุดคลุมท้องที่สวมใส่สบายและสวมใส่ได้หลายโอกาส ตั้งแต่ที่รูปร่างเริ่มขยายขึ้นเล็กน้อยขณะที่เริ่ม

ตั้งครรภ์อ่อน ๆ จนกระทั่งขยายใหญ่ขึ้นมากขณะที่ครรภ์แก่เต็มที่ และถึงหลังคลอด อีกทั้งยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมือนกับไม่เคยเป็นชุดสตรีมีครรภ์ที่มีขนาดใหญ่มาก่อนโดยการใช้วัสดุเกาะเกี่ยวเก็บผ้าส่วนเกินและขยายออกได้อย่างแนบเนียนแม้จะพ้นช่วงมีครรภ์แล้ว เพื่อให้เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ที่ใช้สวมใส่ได้หลายโอกาส

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อชุดสตรีมีครรภ์ที่ใช้สวมใส่ได้หลายโอกาส

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งเน้นการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป ซึ่งมีรูปร่างขยายใหญ่ คือ เต้านมและเอว เป็นต้น อีกทั้งมีข้อมือและข้อเท้าบวมอวบอ้วนขึ้น โดยพิจารณาทั้งรูปทรงและสีสันทันของเสื้อผ้าที่ช่วยพรางรูปร่างของผู้สวมใส่ เนื้อผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บชุดครั้งนี้จะใช้ผ้าเลิร์จ และผ้ายีนส์ วัสดุที่ทำหน้าที่กำหนดรูปทรงของชุด ในตำแหน่งเปิด-ปิด เพื่อให้ชุดสามารถสวมใส่และถอดออกได้สะดวก คือ กระดุม ซิปซ่อน และเข็มขัด ชุดสตรีมีครรภ์ที่ใช้สวมใส่ได้หลายโอกาสที่ออกแบบได้จะนำไปศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคกับชุดสตรีมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปในโรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 **สตรีมีครรภ์** หมายถึง สตรีที่เริ่มตั้งครรภ์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วสตรีจะเริ่มตรวจพบว่าตนตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุครรภ์ 3 เดือนเป็นต้นไป (Stoppard, 2006) โดยในการศึกษานี้ ผู้ศึกษากล่าวถึงสตรีมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่ 3 เดือนเป็นต้นไป และมีรูปร่างขยายใหญ่ผิดปกติไปจากเดิม และจำเป็นต้องสวมใส่เสื้อผ้าสำหรับสตรีมีครรภ์โดยเฉพาะ

1.4.2 เสื้อผ้าสำหรับสตรีมีครรภ์ หมายถึง เสื้อ กระโปรง กางเกง ชุดหรือเสื้อผ้าประเภทใดประเภทหนึ่ง ที่ออกแบบตัดเย็บขึ้นเพื่อให้สตรีมีครรภ์สวมใส่ แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเน้นที่ผลงานการออกแบบของผู้ศึกษาเป็นสำคัญ(Stoppard, 2006)

1.4.3 การสวมใส่หลายโอกาส หมายถึง ช่วงเวลาการสวมใส่ของสตรีตั้งแต่ ก่อนตั้งครรภ์ ในระยะระหว่างตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุครรภ์ก่อน อายุครรภ์แก่และหลังคลอด สถานการณ์ และสถานที่ ที่สตรีมีครรภ์สวมใส่ชุดที่ออกแบบเช่น ขณะทำงานในที่ทำงาน ในงานเลี้ยงสังสรรค์ และในชีวิตประจำวัน เป็นต้น(Stoppard, 2006)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบเสื้อผ้าให้มีรูปทรงที่เหมาะสมสำหรับสตรีมีครรภ์

1.5.2 เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบเสื้อผ้าให้มีสีสันที่ช่วยพรางรูปร่างของสตรีมีครรภ์ได้ทราบว่าคุณค่าของเสื้อผ้าแบบใดเพื่อช่วยให้ผู้สวมใส่มีความสะดวกสบาย

1.5.3 สร้างทางเลือกใหม่ด้านแฟชั่นให้แก่สตรีมีครรภ์ เพื่อที่สตรีมีครรภ์ จะสามารถเลือกเสื้อผ้าที่ช่วยเสริมบุคลิกของตนได้แม้ในขณะมีครรภ์

1.5.4 ได้ทราบแนวทางการออกแบบเสื้อผ้าที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หลายโอกาสอันเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและทรัพยากร

1.5.5 สร้างความมั่นใจในการแต่งกาย ให้กับสตรีมีครรภ์

1.5.6 ส่งเสริมธุรกิจด้านสินค้าเสื้อผ้าสำหรับสตรีมีครรภ์

1.5.7 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเสื้อผ้าสำหรับสตรีมีครรภ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส” ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูลทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสตรีมีครรภ์

2.1.2 ความรู้เกี่ยวกับผ้าทอ

2.1.3 เครื่องเกาะเกี่ยวในเสื้อผ้า

2.1.4 การออกแบบชุดคลุมท้อง

2.1.5 การตัดเย็บชุดคลุมท้อง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสตรีมีครรภ์ การตั้งครรภ์ของสตรีเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ นับตั้งแต่มีการปฏิสนธิ จนกระทั่งการก่อให้เกิดการเป็นมนุษย์ เมื่อสตรีเริ่มตั้งครรภ์ จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย น้ำหนักตัวของสตรี จะเพิ่มขึ้นประมาณ 10-12 กิโลกรัม (Stoppard, 2006)

การออกแบบเครื่องแต่งกายที่สามารถปรับเปลี่ยนจากชุดคลุมท้องสำหรับการสวมใส่ของสตรีในช่วงการตั้งครรภ์และหลังการตั้งครรภ์ ส่วนที่ต้องคำนึงถึงคือโครงสร้างสรีระที่เปลี่ยนแปลงไปของสตรีในแต่ละช่วงการตั้งครรภ์และหลังจากการคลอดบุตร ที่สรีระจะกลับคืนสู่สภาพปกติ ซึ่งทั้งหมดจะมีความสำคัญสำหรับการออกแบบตัดเย็บให้เหมาะสมกับร่างกายที่ปรับเปลี่ยนไปให้ได้อย่างเหมาะสม และสวยงาม ผู้ค้นคว้าได้นำข้อมูลเรื่องการตั้งครรภ์ของสตรีมีครรภ์มาเป็นมาเป็นข้อมูลหลักในการในการทำงานวิจัย นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะบริโภคสินค้าด้วย

การแบ่งช่วงการตั้งครรภ์ของสตรี สามารถแบ่งเป็นช่วงเวลาระหว่างการตั้งครรภ์และหลังคลอด ตามการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ ซึ่งจะช่วยให้สตรีที่ตั้งครรภ์ดูแลตัวเองได้อย่างเหมาะสม แบ่งเวลาออกเป็น 4 ช่วง(Stoppard, 2006) คือ

2.1.1.1 ช่วงที่ 1 อายุครรภ์ 1-3 เดือน เป็นช่วงที่ร่างกายของสตรีมีครรภ์ทำงานหนักขึ้น มีอัตราการเผาผลาญอาหารสูงขึ้น มีหน้าอกขยายใหญ่ขึ้นเล็กน้อย และน้ำหนักมากขึ้น สตรีมีครรภ์เริ่มปัสสาวะบ่อย เพราะช่วงท้องใหญ่ทับกระเพาะปัสสาวะ และมีอาการแพ้ท้องในช่วงนี้

2.1.1.2 ช่วงที่ 2 อายุครรภ์ 4-6 เดือน เมื่อสตรีที่ตั้งครรภ์มาถึงช่วงนี้ อาการหลายอย่างที่เคยมีเมื่อ 3 เดือนแรกโดยเฉพาะอาการแพ้ท้อง จะค่อยๆหายไป สตรีที่ตั้งครรภ์จะเริ่มรู้สึกว่าการกิน ในช่วง 4-5 เดือน และเริ่มรู้ถึงความรู้สึกมีชีวิตของทารกน้อยในครรภ์ ความรู้สึกในช่วงนี้จะมีความสุข และซาบซึ้งถึงความเป็นแม่มากขึ้นร่างกายที่เปลี่ยนแปลง(Stoppard, 2006)

ระยะนี้ช่วงกลางลำตัวจะเริ่มหนา ทำให้ดูเป็นสตรีที่ตั้งครรภ์มากขึ้น สีผิวจะคล้ำขึ้น เหงือกบวมเป็นสีม่วงคล้ำ เพราะเป็นผลจากฮอร์โมน เอวหายไป เมื่อมดลูกโตพ้นขอบกระดูกหัวหน่าว ทำให้ท้องโตขึ้น เอวขยายใหญ่ตามไปด้วย หน้าท้องเพิ่มขยายโตขึ้นเห็นได้อย่างชัดเจน ศูนย์ถ่วงของลำตัวเปลี่ยนไปเพราะน้ำหนักครรภ์ ส่วนน้ำหนักตัวในช่วงนี้จะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นประมาณ 4-5 กิโลกรัม(Stoppard, 2006)

2.1.1.3 ช่วงที่ 3 อายุครรภ์ 7-9 เดือน สตรีที่ตั้งครรภ์จะเริ่มวิตกกังวลเกี่ยวกับการคลอด มีความรู้สึกเหมือนว่าจะคลอดได้ทุกเวลาเป็นเพราะผลจากการสันดาปที่เปลี่ยนแปลงในสมองส่งผลให้เกิดอาการ ในเดือนสุดท้ายมีอาการซึมเศร้ากังวลกับร่างกายที่เปลี่ยนแปลง รูปร่างของสตรีที่ตั้งครรภ์จะขยายออกได้ทุกส่วน จะรู้สึก อึดอัด เหนื่อยง่ายและอยากนอนหลับ เพราะในเวลากลางคืนจะนอนไม่ค่อยหลับ ไม่ว่าจะนอนท่าไหนก็รู้สึกอึดอัด เนื่องจากทารกในครรภ์เริ่มเคลื่อนไหวศีรษะเข้าสู่เชิงกราน(Stoppard, 2006)

การหายใจ จะหายใจลึกขึ้นโดยไม่รู้ตัว เพื่อเพิ่มการแลกเปลี่ยนก๊าซจากปกติใช้อากาศ 7 ลิตร/นาที จะเพิ่มเป็น 10 ลิตร/นาที ความต้องการก๊าซออกซิเจนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ซึ่งทำให้เกิดอาการหายใจเกินปกติ

น้ำหนักตัว ในช่วง 3 เดือนสุดท้าย ควรมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นประมาณ 4-5 กิโลกรัม น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 10 กิโลกรัม ทำให้เหนื่อยง่ายและหลับไม่สบาย การออกกำลังกายเบาๆ จะช่วยให้ผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ(Stoppard, 2006)

2.1.1.4 ช่วงที่ 4 หลังคลอด 1-6 เดือน สตรีหลังการคลอดบุตร รูปร่างหลังคลอดมีการเปลี่ยนแปลง คือหน้าท้องหย่อน เต้านมใหญ่ ต้นขาจะอวบหนา แต่เมื่อมีการบริหารหลังการคลอดเรื่อยไปโดยค่อยบริหารเพิ่มขึ้นทีละน้อยซึ่งสามารถทำได้ตั้งแต่สองวันหลังคลอด ในไม่ช้ารูปร่างจะกระชับและคุณแม่จะรู้สึกดีขึ้น รูปร่างของสตรีหลังการคลอดบุตร ร่างกายจะกลับคืนสู่สภาพที่สมบูรณ์ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6 เดือนหลังจากคลอด แต่ภายในสัปดาห์ที่ 6 ร่างกายควรจะเริ่มกลับสู่สภาพปกติแล้ว มดลูกจะมีการหดตัวลงเท่ากับเมื่อก่อนตั้งครรภ์(Stoppard, 2006)

จากการศึกษาข้อมูลส่วนแรก พอจะสรุปสรีระสตรีตั้งครรภ์โดยทั่วๆ ไปได้ว่า

ช่วงที่ 1 คือ ช่วงที่ตั้งครรภ์ ตั้งแต่ 4-6 เดือน และช่วงที่ตั้งครรภ์ ตั้งแต่ 7-9 เดือน ในช่วงนี้โครงสร้างสรีระทางร่างกายบริเวณลำตัวเริ่มหนาขึ้น เต้านมขยายใหญ่ น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 4-5 กิโลกรัม สามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน ร่างกายขยายออกในทุกส่วนอย่างสมบูรณ์ น้ำหนักตัวจะเพิ่มโดยรวมประมาณ 10-12 กิโลกรัม

ช่วงที่ 2 คือ หลังคลอดบุตร ตั้งแต่ 1-6 เดือน เป็นช่วงที่ร่างกายขยายออกในทุกส่วนอย่างสมบูรณ์ น้ำหนักตัวจะเพิ่มโดยรวมประมาณ 10-12 กิโลกรัม

ผู้ค้นคว้าได้นำข้อสรุปดังกล่าวมากำหนดขนาดที่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งครรภ์และหลังคลอดเพื่อการขยายและลดขนาดก่อนการออกแบบ ดังนี้

1) ช่วง 4-6 เดือน จะมีขนาดรอบอก 86-90 เซนติเมตร และขนาดรอบสะโพก 96-108 เซนติเมตร

2) ช่วง 6-9 เดือน จะมีขนาดรอบอก 91-96 เซนติเมตร และขนาดรอบสะโพก 109-121 เซนติเมตร

3) ช่วง หลังคลอด จะมีขนาดรอบอก 78-85 เซนติเมตร และขนาดรอบสะโพก 85-95 เซนติเมตร

การเก็บรูปทรงสำหรับชุดคลุมท้องที่มีขนาดใหญ่ให้มีขนาดเข้ารูปได้หลังจากการคลอดบุตร ผู้ค้นคว้าสามารถกำหนดช่วงการเพิ่มขยายและลดขนาดเพื่อสามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับสรีระ

เป็นลำดับแรก โดยการกำหนดขนาดโดยประมาณให้ใกล้เคียงมากที่สุดสำหรับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสรีระของแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป คือ ช่วงการตั้งครรภ์ระหว่าง 4-6 เดือน ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง ขนาดของรอบอกจะเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 3-6 ซม. รอบสะโพกประมาณ 10-12 ซม.

ช่วงหลังการคลอดบุตร 1-6 เดือน ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงกลับสู่สภาพเดิม ขนาดของรอบท้องจะลดลงโดยประมาณ 12 ซม. รอบสะโพกจะลดลงประมาณ 24 ซม.

การเปลี่ยนแปลงของสรีระทั้งสามช่วงนี้ สามารถนำมาปรับใช้ในการออกแบบโดยแบ่งการเปลี่ยนแปลงช่วงเดือนที่สี่ถึงเดือนที่เก้าไว้ด้วยกัน โดยมีจุดเด่นอยู่ที่ชุดจะมีโครงร่างเงาใหญ่ที่มีความเหมาะสมสามารถสวมใส่ได้อย่างสะดวกสบายในช่วงที่ครรภ์มีขนาดเพิ่มขึ้น แต่จะมีฟังก์ชันการปรับเปลี่ยนตกแต่งอยู่เพื่อเชื่อมโยงกับช่วงหลังคลอดบุตรซึ่งสรีระร่างกายจะคืนสู่สภาพปกติ โครงร่างเงาของเสื้อผ้าก็จะถูกทำให้เข้ารูป(Stoppard, 2006)

ชุดทำงานสำหรับสตรีมีครรภ์ สตรีมีครรภ์ที่ทำงานที่ไม่ต้องอาศัยความเป็นทางการมากนัก สามารถใส่เสื้อผ้าที่เป็นกางเกงและเสื้อหลวม ๆ เพื่อให้คล่องตัว แต่ผู้ทำงานเป็นทางการอาจเลือกสวมกระโปรงยาวและเสื้อขนาดใหญ่ที่ไม่รัด ทับด้วยเสื้อสูทขนาดใหญ่ที่มีความยาวคลุมหน้าท้อง สีของเสื้อผ้าควรเป็นสีเข้มหรือใช้สีเข้มผสมผสานกับสีอ่อน เช่น สวมเสื้อสีขาวกับสูทสีเทา เนื้อผ้าที่เลือกควรมีน้ำหนัก อยู่ทรง และไม่ยับง่าย เพื่อสร้างความมั่นใจและเพื่อให้ดูสุภาพเรียบร้อยเป็นทางการ (Stoppard, 2006)

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างชุดทำงานสำหรับสตรีมีครรภ์

ที่มา: (I Am Mom, 2554)

ชุดลำลอง เป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่ในกรณีที่ใช้ชีวิตส่วนตัว ควรเลือกเสื้อผ้าที่สวมใส่สบาย ไม่มี ตะเข็บหรือขอบมากคับหรือรัดบริเวณหน้าท้องสามารถเลือกแบบได้หลากหลาย เช่น ชุดที่เป็น กระโปรง กางเกง เสื้อยืด ชุดเอี๊ยม ฯลฯ โดยเลือกเสื้อผ้าที่มีขนาดใหญ่ ใช้เนื้อผ้าใยธรรมชาติ เช่น ฝ้าย หรือใยผสมระหว่างใยสังเคราะห์กับในธรรมชาติ เลือกสีแนวเอิร์ธโทน (Earth Tone) เช่น น้ำตาล เทา หรือสีแนวพาสเทล (Pastel) เช่น ฟ้าอ่อน ชมพูอ่อน เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้สึกผ่อนคลาย (Stoppard, 2006)

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างชุดลำลองสำหรับสตรีมีครรภ์

ที่มา: (I Am Mom, 2554)

ชุดสำหรับออกงานสังคม เสื้อผ้าสำหรับออกงานสังคม (Party Wear) ควรสวมใส่สบาย สุภาพ รัดกุม แต่ใช้ผ้าที่มีความมันเงา หรือมีรายละเอียด เช่น สิ่งตกแต่ง (ริบบิ้นดอกไม้ ฯลฯ) ลวดลาย ลูกไม้ หรืองานปัก

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างชุดออกงานสังคมสำหรับสตรีมีครรภ์

ที่มา: (I Am Mom, 2554)

2.1.2 ความรู้เกี่ยวกับผ้าทอ การออกแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกาย ผ้าเป็นส่วนประกอบหลักที่มีความสำคัญ การเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าทอแต่ละชนิดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการออกแบบเพื่อให้สามารถเลือกใช้ผ้าได้เหมาะสมกับลักษณะของรูปแบบเครื่องแต่งกายและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2.1.2.1 ประวัติการทอผ้า การทอผ้านับเป็นหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่ทำสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ก่อนสมัย สุโขทัย เป็นราชธานี สันนิษฐานจากประวัติศาสตร์ไทยได้กล่าวไว้จากหลักฐานการแต่งกายของพระมหากษัตริย์ เจ้านาย ข้าราชการ คนบด ในสมัยนั้นและ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องการส่งส่วย มักกล่าวว่า "ส่งผ้าทอเป็นมัด น้ำผึ้ง ไม่หอม" และอื่น ๆ เป็นเครื่องราชบรรณาการ การทอผ้านับว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้เป็นช่างทอจะต้องมีความสามารถในการใช้สีของเส้นด้ายประกอบกันให้เกิดความสวยงามเหมาะสม และการแต่งแต้มสีทำให้เกิดลวดลาย การย้อม โดยเฉพาะผ้าที่เรียกว่า "ผ้ามัดหมี่" หากผู้ใดได้จับชมแล้วยากที่จะวางลงได้ การทอผ้านับเป็นสถาปัตยกรรมอีกด้วย เพราะช่างทอผ้าต้องออกแบบลายผ้าของตนเองขึ้นมา โดยการนำลักษณะต่าง ๆ ของธรรมชาติเช่น ดอกไม้ ดาว เดือน สัตว์ ของใช้ มาคิดประดิษฐ์ประดอยเป็นลายผ้า จนมีชื่อเรียกตามลักษณะของสิ่งเหล่านั้น เช่น ดอกแก้ว บ้าง กระเบี้ย (ผีเสื้อ) รันรุ่ม ขอคำ หงส์ และมีการพัฒนาลายผ้าจากที่คิดให้มีความซับซ้อนสวยงามยิ่งขึ้น เช่น ลายขอซ้อนน้อย(เล็ก) ซ้อนใหญ่

ลายด้านน้อย ด้านกลาง ด้านใหญ่ หงส์น้อย ลายหงส์ใหญ่ การสืบทอด การถ่ายทอด ในสมัยโบราณผู้คนเรียนรู้หนังสือน้อยหรือแทบไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนเลย โดยเฉพาะผู้หญิง ซึ่งต้องมีหน้าที่ในงานบ้านเลี้ยงลูก ทำงานทอผ้า เพื่อใช้ในการนุ่งห่มของคนในครอบครัวหลังจากเวลาว่างจากการทำไร่นา อาศัยเวลากลางคืนบ้าง เวลาหยุดพักเพื่อรอคอยการเก็บเกี่ยวผลผลิตบ้าง นับว่าเป็นงานหนักพอสมควรสำหรับหญิงไทย เพราะเมื่อเลิกงานประจำวันแล้วยังต้องมาประกอบอาหารดูแลลูก ๆ และสามีให้รับประทานอาหารจนอิ่มและเข้านอนแล้ว ตนเองก็ยังมิได้พักผ่อนหลับ นอนยังต้องนั่งเก็บฝ้าย (เก็บสิ่งเจือปนออกจากปุยฝ้าย) เช็นฝ้าย คัดฝ้าย มัดหมี เพื่อเตรียมไว้เมื่อว่างเว้นจากการทำงานจริง ๆ แล้วจึงจะทำการทอผ้า การถ่ายทอดเทคโนโลยีต่าง ๆ ในสมัยนั้น ต้องอาศัยความจำจากการปฏิบัติ จึงทำให้ เกิดความชำนาญ ไม่มีการบันทึกเป็นภาพหรือลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด ถ่ายทอดจากแม่สู่ลูก หรือเครือญาติใกล้ชิด จึงเปรียบเสมือนเป็นการสืบทอดสืบลายเลื้อย การทอผ้าแต่โบราณจะใช้ใยไหม และใยฝ้ายเป็นวัตถุดิบหลักในการทอผ้า เพราะไม่มีเส้นใยสังเคราะห์อื่นใดที่จะมาแทนเส้นใยไหมและฝ้ายได้ดี บางกลุ่มบางสถานที่ได้ นำวัสดุอื่นมาใช้ เช่น ป่าน ใบสับปะรด ใบเตยหนามปอ มาทำเป็นวัสดุในการทอผ้า แต่ก็ไม่ได้รับความนิยมเพราะ ไม่เกิดความนิ่ม ทำให้ระคายเคืองร่างกาย สู้ใยไหมและฝ้ายไม่ได้ (“ประวัติการทอผ้า”, 2552)

2.1.2.2 หลักการออกแบบผ้าทอ การออกแบบโครงสร้างผ้าทอ หมายถึง การกำหนดว่าในการทอจะใช้เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งชนิดใด เช่น เส้นด้ายที่ทำมาจากเส้นใยธรรมชาติ หรือเส้นใยสังเคราะห์ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดการใช้เส้นด้ายขนาดใด จำนวนมากน้อยแค่ไหน รวมถึงรูปแบบในการทอและสีสันทันเป็นอย่างไร การออกแบบโครงสร้างผ้า เป็นการนำศิลปะมาประยุกต์ใช้ในงานอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตเพื่อการจำหน่าย การออกแบบจึงต้องอาศัยหลักวิชา 2 วิชามารวมกัน คือวิชาศิลปะการออกแบบ และจิตวิทยาธุรกิจ ศิลปะการออกแบบ ประกอบด้วย ทฤษฎีศิลป์และการออกแบบในเชิงศิลปะนำมาวมกันให้ได้เป็นรูปแบบที่สวยงาม จิตวิทยาธุรกิจนำมาใช้เป็นหลักประกอบการพิจารณาความชอบหรือรสนิยมของบุคคลที่แตกต่างกัน ทั้งด้านอายุ สังคม และหน้าที่การงาน ตลอดจนต้องพิจารณาว่าจะต้องทออย่างไรจึงทำให้ผู้บริโภคหรือลูกค้ามีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่นำออกจำหน่าย ปัจจัยที่ทำให้ลูกค้าพอใจในสินค้าประกอบด้วย ความเหมาะสมสำหรับการใช้งาน รูปแบบสวยงามน่าใช้ ใช้ได้นาน ใช้ได้คุ้มค่า ราคาเหมาะสม และเก็บรักษาง่าย ดังนั้นการออกแบบโครงสร้างผ้าที่ดี จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์หรือ

ความสามารถในการประเมินความต้องการของผู้บริโภคได้ ซึ่งหมายความว่า แม้ลวดลายผ้าและลักษณะของผ้าเมื่อพิจารณาโดยตรงแล้วจะสวยงามน่าใช้ แต่ถ้าความต้องการของผู้บริโภคยังไม่มากพอก็เป็นเพียงเห็นว่าสวย การซื้อก็จะไม่เกิดขึ้นดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยสิ่งเร้าอย่างอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจที่จะซื้อสินค้านั้น (บุษรา, 2552) การออกแบบโครงสร้างผ้าทอ มีหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ ดังนี้

- 1) กำหนดขนาดของเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง ซึ่งอาจจะใช้เส้นด้ายที่มีขนาดเดียวกันหรือต่างกันได้
- 2) กำหนดสีของเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง ที่อาจจะใช้สีของเส้นด้ายสีเดียวกัน หรือต่างสีกันได้
- 3) กำหนดวิธีการยกตะกอลเส้นด้ายยืนสลับสีกัน อาจจะทำให้เกิดลวดลายบนพื้นผ้าได้
- 4) กำหนดเบอร์ผ้า ซึ่งจะแสดงจำนวนเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง ต่อหนึ่งตารางนิ้ว
- 5) กำหนดชนิดของเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง อาจจะใช้เส้นด้ายที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ ใยประดิษฐ์ หรือใยผสม
- 6) กำหนดลายทอ โดยคำนึงถึงโครงสร้างผ้ากับการใช้งานได้อย่างเหมาะสม
- 7) กำหนดเบอร์พื้นหวี ให้เหมาะสมกับขนาดของเส้นด้ายยืน
- 8) กำหนดจำนวนตะกอลสำหรับออกแบบโครงสร้างผ้า
- 9) กำหนดทิศทางของลวดลายทอ ซึ่งอาจจะใช้ลายทแยงไปซ้ายหรือทแยงไปทางขวาได้ (บุษรา, 2552)

2.1.2.3 โครงสร้างลายทอ (Simple Woven Structures) การทอ เป็นการผลิตผ้าโดยใช้เครื่องทอผ้าให้ด้ายสองชุดหรือมากกว่าขัดสานกันในลักษณะตั้งฉากกัน โดยเส้นด้ายชุดหนึ่งที่

ขนานไปตามความยาวของผ้าเรียกว่าด้ายยืน (Warp หรือ End) เส้นด้ายอีกชุดหนึ่งของที่อยู่ในแนวตามขวางของเส้นด้ายยืนเรียกว่าด้ายพุ่ง (Weft Or Filling) อาจทอขัดกันเส้นต่อเส้นหรือรวมกลุ่มกัน 2-3 เส้น หรือมากกว่าก็ได้ เวลาทอเวลาทอเมื่อสอดด้ายพุ่งแต่ละเส้นต้องสอดให้ออกมาจนถึงเส้นริมสุดของด้ายยืนจึงวกกลับสอดเข้าไปใหม่ ทำให้ริมผ้าเป็นเส้นตรงทั้งด้านยืนและด้านพุ่ง แนวเส้นตรงที่ด้ายทั้งสองชุดขัดกันเรียกว่าเกรน (Grain) ซึ่งการทอผ้ามีแบบและวิธีการต่างๆ หลายวิธี แต่ละวิธีจะทำให้ได้ผ้ามีโครงต่างกัน โครงสร้างของผ้าทอ เกิดจากเส้นด้ายยืนขัดสานกับเส้นด้ายพุ่ง จะมีผลต่อสมบัติของผ้าอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนของเส้นด้ายต่อพื้นที่ของผ้า คือ จำนวนด้ายยืนและด้ายพุ่งใน 1 ตารางนิ้ว หรืออาจจะแสดงเป็นจำนวนรวมของเส้นด้ายยืน และด้ายพุ่งใน 1 ตารางนิ้ว เช่น จำนวนเส้นด้ายต่อพื้นที่ของผ้าตัวอย่างเป็น 60x60 แสดงว่ามีจำนวนด้ายยืน 60 เส้น ด้ายพุ่ง 60 เส้น ต่อตารางนิ้ว หรืออาจเขียนเป็น 120 เส้นใน 1 ตารางนิ้ว ผ้าทอที่มีโครงสร้าง หรือลายไม่ซับซ้อนเป็นผ้าที่มีเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งขัดกันเป็นมุม 90 องศา เส้นด้ายทุกเส้นมีผลต่อการใช้ประโยชน์ หรือการใช้งานในผ้านั้นๆ และมีผลต่อลักษณะความสวยงามเมื่อทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม การทอผ้ามีแบบและวิธีการหลายวิธี แต่ละวิธีจะทำให้ได้ผ้าที่มีโครงสร้างต่างกัน สามารถแบ่งวิธีการทอออกเป็น วิธีการทอพื้นฐาน (Basic Weaving) วิธีการทอผ้าขน (Pile Weaving) และวิธีการทอลวดลาย (Figured Weaving) การออกแบบลาย (Designing) การออกแบบลายทอเพื่อที่จะผลิตเป็นผืนผ้านั้น นักออกแบบลายจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างผ้าที่เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและคุณภาพซึ่งมีองค์ประกอบหลายอย่างๆ เช่น ชนิดและคุณลักษณะของเส้นด้ายและ เบอร์เส้นด้าย และความหนาแน่นของเส้นด้ายในผืนผ้า ตลอดจนขบวนการตกแต่งของผืนผ้าแต่ละชนิด นอกจากนี้นักออกแบบยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักรทอผ้าด้วยว่าผ้าที่ออกแบบมานั้นจะต้องใช้เครื่องทอชนิดใด เช่น เครื่องทอชนิดธรรมดา (Camloom) หรือเครื่องทอที่ต้องมีอุปกรณ์พิเศษ เช่น ดอบบี้ (Dobby) หรือเครื่องทอแบบแจ็กการ์ด (Jacquard) และผ้าบางชนิดที่มีเส้นด้ายพุ่งหลายสีในผืนเดียวกันก็ต้องใช้เครื่องทอที่มีอุปกรณ์เปลี่ยนสีหรือเปลี่ยนช่องกระสวยได้ กระดาษออกแบบลาย (Design Paper) การแสดงการขัดกันของเส้นด้ายพุ่งในผืนผ้าเป็นการยากที่จะแสดงให้เห็นได้อย่างกระจ่างชัดด้วยรูปภาพเส้นด้ายแต่ละเส้นเราใช้แทนด้วยกระดาษตารางสี่เหลี่ยม ตารางในแนวนอนแทนเส้นด้ายพุ่ง ตารางในแนวตั้งแทนเส้นด้ายยืน การขัดกันของเส้นด้ายพุ่งในแต่ละตำแหน่งจะกำหนดเป็นการ"ขึ้น"หรือ"ลง" ของเส้นด้าย เช่น ถ้า

ตำแหน่งในด้านยืนขึ้นด้ายพุ่งก็จะลง ถ้าตำแหน่งใดด้ายยืนลงด้ายพุ่งก็จะขึ้น กระดาษออกแบบลายทอส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษกราฟ ตารางในแต่ละแถวตั้งหรือแถวอนใช้แทนเส้นด้าย 1 เส้น ส่วนกระดาษออกแบบลายผ้าทออื่นๆ เช่นผ้าที่ทอด้วยเครื่องแจ๊คการ์ด จะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเส้นด้ายยืนต่อนิ้วและเส้นด้ายพุ่งต่อนิ้ว ดังนั้นกระดาษออกแบบลายสำหรับผ้าทอแจ๊คการ์ดจึงแตกต่างไปจากกระดาษออกแบบลายผ้าทั่วไป โครงสร้างการทอพื้นฐาน (Basic Weaving) การทอพื้นฐานเป็นการทอเบื้องต้นแบบง่าย เพื่อให้ได้ผ้าที่มีผิวสัมผัสเรียบไม่มีห่วง หรือขน การทอพื้นฐานแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ โครงสร้างการทอลายขัด (Plain Weaving) โครงสร้างการทอลายสอง (Twill Weaving) และโครงสร้างการทอต่วน (Satin Weaving)

2.1.2.3.1 โครงสร้างการทอลายขัด (Plain Weaving) ผ้าลายขัดใช้มากที่สุดประมาณร้อยละ 80 ของผ้าทอทั้งหมด ผ้าทอลายขัดเป็นโครงสร้างที่แน่น ทนต่อแรงดึง (Tensile Strength) แต่ไม่ทนต่อแรงฉีกขาด (Tearing Strength) ลายขัด เป็นโครงสร้างผ้าที่ง่ายที่สุด โดยที่ด้ายยืนเส้นแรกจะข้ามเส้นด้ายพุ่งเส้นแรกและลอดใต้เส้นที่สองในขณะเดียวกันด้ายยืนเส้นที่สองจะลอดใต้ด้ายพุ่งเส้นแรกจะข้ามด้ายพุ่งเส้นที่สอง ลักษณะการข้ามและลอดของด้ายยืนและด้ายพุ่งจะสลับกันไปตลอด ใน 1 ลายซ้ำ (Repeat) ของผ้าลายขัดประกอบด้วยด้ายยืน 2 เส้น และด้ายพุ่ง 2 เส้น ผ้าลายขัดนี้จะมีจุดขัดกันของด้ายยืนและด้ายพุ่งมากกว่าลายผ้าชนิดอื่นๆ จึงทำให้ผ้ามีความแข็งแรงสูง การร้อยตะกอล (Drawing-In) และการยกตะกอล (Lifting Plan) ของผ้าลายขัดลายทอทุกแบบก่อนที่จะทำการทอเป็นผืนผ้านั้น จะต้องประกอบด้วยการร้อยตะกอลและการยกตะกอล การร้อยตะกอล คือ การนำด้ายยืนแต่ละเส้นร้อยผ่านตะกอล เพื่อควบคุมลายทอให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ส่วนการยกตะกอล คือ การบังคับตะกอลให้ขึ้นหรือลงตามลายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ด้ายยืนแยกออกเป็นช่อง (Warp Shed) สำหรับให้ด้ายพุ่งสอดเข้าไปในช่องด้ายยืนการร้อยตะกอลผ้าลายขัด จำนวนตะกอลต่ำสุดที่สามารถทอผ้าลายขัดได้ คือ 2 ตะกอล โดยพิจารณาจากด้ายยืนแต่ละเส้นในลายทอ ผ้าลายขัดใน 1 ลายซ้ำ (Repeat) ของด้ายยืนมี 2 เส้น ฉะนั้นวิธีการร้อย คือนำด้ายยืนเส้นที่ 2 ร้อยเข้าตะกอลที่ 2 สลับกันไปตลอด ลายขัดเราสามารถขยายตะกอลออกไปเป็น 4,6 หรือ 8 ตะกอลในกรณีที่ดินด้ายยืนมีจำนวนมากทั้งนี้เพื่อลดการเสียดสีด้ายยืนในแต่ละตะกอล การยกตะกอลผ้าลายขัด เราจะพิจารณาจากเส้นพุ่งแต่ละเส้นใน 1 ลายซ้ำว่ามีด้ายยืนเส้นใดที่ข้าม

เส้นด้ายพุ่ง และด้ายยืนเส้นนั้นร้อยตะกอกที่เท่าใด เราก็จะยกเส้นด้ายยืนที่ข้ามเส้นด้ายพุ่งนั้นขึ้นลายขัดสามารถดัดแปลงออกไปเป็นลายต่างๆ ดังนี้

1) การทอลายขัดลูกฟูก หรือริบ (Rib) เป็นการทอลายขัดโดยใช้เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งที่มีขนาดต่างกัน เส้นด้ายใหญ่กว่าหรือจำนวนมากกว่า ทำให้เกิดเป็นเส้นนูนหรือเป็นลูกฟูกบนผืนผ้าตัวอย่างผ้าที่ทอริบหรือลูกฟูก ได้แก่ ผ้าบรอดโคลท (Broad Cloth) ผ้าป๊อปลิน (Poplin) ผ้าไฟล์ (Faile) ผ้าโกรสเกรน (Grosgrain) ผ้าเบงกอลีน (Bengaline) ผ้าดิปตี (Dimity) ผ้ากิงแฮม (Gingham) และ ผ้าทาท้า (Taffeta) เป็นต้น ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1.1) Warp Rib เป็นลายทอเพื่อให้เกิดสันนูนบนหน้าผ้า สันนูนเกิดขึ้นจะขนานไปกับแนวเส้น โคนการที่ให้เส้นด้ายยืนลอยข้ามด้ายพุ่ง 2 เส้นหรือมากกว่า ในบางกรณีจะใช้ด้ายพุ่งที่มีขนาดใหญ่กว่าด้ายยืน

1.2) Filling Rib เป็นลายทอเพื่อให้เกิดสันนูนบนหน้าผ้าเช่นกัน แต่สันนูนที่เกิดขึ้นจะขนานไปกับแนวเส้น โดยการที่ให้ด้ายยืน 2 เส้น หรือมากกว่าข้ามด้ายพุ่งเพียงเส้นเดียว หรือในบางครั้งใช้ด้ายพุ่งที่มีขนาดเล็กกว่าด้ายยืน

2) การทอลายขัดสานตะกร้า (Basket Weave) เป็นการทอลายขัดที่ใช้ด้ายยืนและด้ายพุ่งที่มีจำนวนมากกว่า 1 เส้น สานขัดกันเช่น ด้ายยืน 2 เส้น สานขัดกับด้ายพุ่ง 2 เส้น สลับกันไป หรือจะใช้ด้ายยืนและด้ายพุ่งมากกว่า 2 เส้นก็ การร้อยตะกอกของลายขัดดัดแปลงที่กล่าวมาทั้งหมด จำนวนตะกอกต่ำสุดที่สามารถทอได้คือ 2 ตะกอก แต่ถ้าจำนวนเส้นด้ายยืนมีมากก็อาจจะขยายเป็น 4,6 หรือ 8 ตะกอกตามลำดับ ส่วนวิธีการร้อยตะกอกและการยกตะกอกจะแตกต่างออกไปจากลายขัดเล็กน้อยตามลักษณะของลาย

2.1.2.3.2 การทอลายสอง (Twill Weaving) เป็นการทอที่กำหนดให้ด้ายพุ่งสอดขัดกับด้ายยืนทำให้เกิดเส้นลอยหรือเส้นนูนเป็นแนวเส้นทแยงบนผืนผ้า เทคนิคในการทอลายสองใช้เส้นทแยงเป็นสำคัญ ผ้าลายสองจะมีเส้นทแยงปรากฏบนผิวหน้าด้านถูก และอาจปรากฏทางด้านผิวด้าน การทแยงของเส้นทแยงจะทามุมแตกต่างกันตั้งแต่มุมแหลม 14-35 องศา การทอลายสองนี้แนวเส้นทแยงทอได้ 2 แบบ คือ ลายสองทแยงขวา (Right-Hand Twill) ทิศทางของแนวทแยงขึ้นไปทางขวาหรือเรียกว่า Z-Twill ซึ่งทิศทางของแนวทแยงจะขนานกับเส้นตรงกลางของตัวอักษร Z ลายสองทแยงซ้าย (Left-Hand-Twill) ทิศทางของแนวทแยงขึ้นไปทางซ้ายหรือเรียกว่า S-Twill ซึ่ง

ทิศทางของแนวทแยงจะขนานกับส่วนตรงกลางของตัวอักษร S ลายทแยงสามารถดัดแปลงออกเป็นรูปแบบต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ยกตัวอย่างผ้าทอลายสองเส้น

2.1.2.3.3 การทอตัวน (Satin Weaving) เป็นลายทอที่การลอมข้ามของเส้นด้ายยืนหรือด้ายพุ่งมากกว่าลายขัดและลายทแยง ดังนั้นจุดขัดกันของเส้นด้ายจึงมีน้อย ซึ่งมีผลทำให้เส้นด้ายสามารถเรียงติดกันได้มาก ลักษณะผ้าทอด้วยลายตัวนจึงมีความมันเงา ผ้าลายตัวนที่ทอจากเส้นด้ายใยสังเคราะห์ เรียกว่า Satin ส่วนคำว่า Sateen จะใช้เรียกผ้าลายตัวนที่ทอจากเส้นด้ายฝ้าย ลายตัวนแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ตามลักษณะการลอมข้ามของเส้นด้าย คือ ตัวนด้ายยืน (Warp Flush) เป็นลายตัวนที่มีด้ายยืนลอมข้ามปรากฏบนหน้าผ้ามากกว่าด้ายพุ่ง ตัวนด้ายพุ่ง (Filling Flush) เป็นลายตัวนที่มีด้ายพุ่งลอมข้ามปรากฏบนหน้าผ้าสำหรับการเรียกชื่อลายตัวนทั้งด้ายยืนและด้ายพุ่ง ตามลักษณะการทอนั้นจะเรียกชื่อตามจำนวนตะกอที่ใช้ เช่น ตัวน 5 ตะกอ หมายถึงใน 1 ลายซ้ำจะมีด้ายยืน 5 เส้น และด้ายยืน 5 เส้น และใช้ 5 ตะกอในการทอ เป็นต้น วิธีการเขียนลายตัวน จะต้องมีการหาตัวเลขใดตัวเลขหนึ่ง เพื่อใช้เป็นตัวแทนสำหรับการนับช่องขึ้นหรือลงของด้ายยืนในการเขียนลาย ตัวเลขนี้เรียกว่า ตัวนับ (Counter) หลักการหาตัวนับ แบ่งตัวนับเลขของลายตัวนออกเป็น 2 ตัว แต่เมื่อรวมกันแล้วจะได้เท่ากับตัวเลขเดิม เช่น ตัวน 8 ตะกอ แบ่งได้เป็น 1-7, 2-6, 3-5, 4-4 ตัวเลขที่ไม่นำมาใช้เป็นตัวนับมีดังนี้

เลข 1 และตัวรวมของเลข 1 เช่น 1-7

ตัวเลขที่เหมือนกันเช่น 4-4

ตัวเลขที่นำมาหารรวมกันได้ เช่น 2-6

ตัวเลขที่เลือกนำมาใช้เป็นตัวนับได้ ในที่นี้คือ 3 กับ 5

การลงลายในกระดาษกราฟ เมื่อเราได้ตัวเลขแล้ว คือ 3 กับ 5 เราจะใช้ตัวเลขใดตัวเลขหนึ่งมาเป็นตัวนับสำหรับการขัดกันของสันด้ายในลายตัวน เช่น ต้องการเขียนลายตัวนด้ายพุ่ง (Sateen) 8 ตะกอ โดยใช้ Counter เลข 3 การลงลายมีหลักการดังนี้

ด้ายยืนเส้นที่ 1 ลงตำแหน่งด้ายยืนขึ้นที่ด้ายพุ่งเส้นที่ 1

ด้ายยืนเส้นที่ 2 $1+3$ (Counter) = 4

ด้ายยืนเส้นที่ 3 $4+3$ (Counter) = 7

ด้ายยืนเส้นที่ 4 $7+3$ (Counter) = $10-8=2$

ด้ายยืนเส้นที่ 5 $2+3$ (Counter) = 5

ด้ายยืนเส้นที่ 6 $5+3$ (Counter) = 8

ด้ายยืนเส้นที่ 7 $8+3$ (Counter) = $11-8=3$

ด้ายยืนเส้นที่ 8 $3+3$ (Counter) = 6

การเขียนลายตัวนด้ายยืนจะตรงกันข้ามกับตัวนด้ายพุ่ง กล่าวคือ ตำแหน่งใดที่ด้ายยืนก็จะเปลี่ยนเป็นด้ายพุ่งขึ้น ตำแหน่งใดที่ด้ายพุ่งขึ้นก็จะเปลี่ยนเป็นด้ายยืน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม , มปป.)

2.1.2.4 การคำนวณโครงสร้างผ้า การคำนวณหาปริมาณเส้นด้ายที่จะนำมาใช้ในการทอผ้า ซึ่งนิยมคำนวณหาน้ำหนักของเส้นด้าย และในการคำนวณด้ายดังนี้ ตัวแปรที่สำคัญที่จะนำมาใช้เป็นสูตรในการคำนวณ มีดังนี้

1) ระบบอินไดเร็ค เป็นระบบเบอร์ด้ายที่มีน้ำหนักคงที่ แต่ความยาวเปลี่ยนไปตามเบอร์ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นเบอร์ด้ายยิ่งสูง เส้นยิ่งเล็ก ถ้าเบอร์ด้ายต่ำเส้นจะใหญ่ เช่นเบอร์ด้ายฝ้ายซึ่งเป็นเส้นด้ายประเภทใยสั้น

เบอร์ 1 จะมีความยาวมาตรฐาน 840 หลา ต่อน้ำหนัก 1 ปอนด์

เบอร์ 2 จะมีความยาวมาตรฐาน 840×2 หลา ต่อน้ำหนัก 1 ปอนด์

เบอร์ 10 จะมีความยาวมาตรฐาน 840×10 หลา ต่อน้ำหนัก 1 ปอนด์

2) ระบบไดเร็ค เป็นระบบเบอร์ด้ายที่มีความยาวคงที่ แต่ความยาวเปลี่ยนไปตามเบอร์ด้ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นเบอร์ด้ายยิ่งสูง เส้นด้ายยิ่งใหญ่ เบอร์ด้ายต่ำเส้นเล็ก เบอร์ด้ายที่ใช้ในระบบไดเร็ค มีดังนี้

ไหมเบอร์ 1d หน้า 1 กรัม มีความยาวเท่ากับ 9000 เมตร

ไหมเบอร์ 2d หน้า 1 กรัม มีความยาวเท่ากับ 9000 เมตร

ไหมเบอร์ 20d หน้า 1 กรัม มีความยาวเท่ากับ 9000 เมตร

ไหมเบอร์ 20/3d หน้า 1×3 กรัม มีความยาวเท่ากับ 9000 เมตร

ไหมเบอร์ 20/4d หน้า 20×4 กรัม มีความยาวเท่ากับ 9000 เมตร

ขนาดของเส้นด้าย วัตถุหรือเส้นด้ายที่นิยมใช้ในการทอผ้าด้วยมือ และหาซื้อได้ในท้องตลาดมีดังนี้

- 1) เส้นด้ายฝ้าย มีเบอร์ต่างๆ คือ เบอร์ 10 20 20/2 30 40 และ 40/2 60 และ 80
- 2) เส้นด้ายใยสังเคราะห์ เช่น ฝ้าย 35 ผสมโพลีเอสเตอร์ 65, เรยอน 35 ผสมโพลีเอสเตอร์ 65 ทั้งสองอย่างนี้มีจำหน่ายเพียงเบอร์ 40/2 เท่านั้น
- 3) ใยสังเคราะห์ เช่น ใยประดิษฐ์ ใยอะคริลิก หรือไหมพรมเส้นเรียบ
- 4) เส้นไหมที่ได้จากการสาว ไหมเรียบ ไหมทาสีเส้นยืน 20/3 20/4 20/6 ผลิตโดยเครื่องจักร, ไหมดูปอง, ไหมบ้วย (ไหมเกาหลี่) ผลิตด้วยเครื่องมือหมุนจากเศษรัง, ไหมปั่น เป็นไหมที่ผลิตจากเศษรังเสีย เศษไหมจากหัวเครื่องสาว และจากการทอ เป็นต้น (บุษรา , 2552)

2.1.2.5 ผ้าเสิร์จ (Serge) เสิร์จเป็นผ้าทอลายสอง ที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางมานาน ชื่อผ้านี้มาจากภาษาละตินว่า Serica ซึ่งหมายความว่า เป็นผ้าทอจากไหมต่อมาทอด้วยขนสัตว์ ฝ้ายหรือใยผสมแล้วตกแต่งให้ผิวผ้าเรียบ ผ้าเสิร์จโมแฮร์ทอลายสอง แบบ 2/2 เป็นลายสองทแยงมุม 45 องศา มีหลายคุณภาพและหลายราคาผ้านี้จะทนยับได้ดีแต่เมื่อใช้ไปนานๆ เนื้อผ้าจะลื่นและเป็นมันซึ่งลบให้หายได้ยาก (นวลแข, 2542)

2.1.2.6 ผ้ายีนส์ (Jean) เป็นผ้าทอลายสอง 3 ตะกอล ผ้าด้านถูกมองเห็นด้ายยืนข้ามด้ายพุ่งชัดเจน ผ้านี้บางชนิดทอโดยใช้ด้ายฝ้ายเป็นด้ายยืนและใช้ด้ายขนสัตว์คุณภาพต่ำเป็นด้ายพุ่งอาจยอมให้เป็นสีต่างๆ (นวลแข, 2542)

2.1.3 วัสดุเกาะเกี่ยว นอกเหนือจากการพิจารณาผ้าที่ใช้ นักออกแบบเสื้อผ้ายังควรพิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์วัสดุเกาะเกี่ยวเป็นองค์ประกอบสำคัญของเสื้อผ้า เนื่องจากทำหน้าที่ช่วยยึดชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเสื้อผ้าให้อยู่ด้วยกัน อีกทั้งยังช่วยชิ้นส่วนต่างๆ ขยายหรือย่อทำให้โครงสร้างของเครื่องแต่งกายที่ต้องการเปลี่ยนรูปแบบเปลี่ยนไปตามรูปแบบที่ต้องการได้แก่

2.1.3.1 กระดุม เป็นวัสดุเกาะเกี่ยวและตกแต่งเสื้อผ้า โดยเฉพาะเสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกายท่อนบน กระดุมเริ่มใช้กันมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 13 โดยทำจากกระดูกปลาวาฬหรือกระดูกของสัตว์ชนิดอื่น ๆ จนถึงศตวรรษที่ 16 กระดุมได้รับการยอมรับให้เป็นวัสดุตกแต่งที่สำคัญสำหรับเครื่องแต่งกาย ของบุรุษและสตรี (พวงผกา, 2540)

นักออกแบบเสื้อผ้าส่วนใหญ่นิยมเลือกกระดุมจากรูปแบบของกระดุมตามตัวอย่างจริงหรือจากภาพของกระดุม นักออกแบบบางคนเลือกกระดุมรูปแบบธรรมดา แบบแปลกใหม่

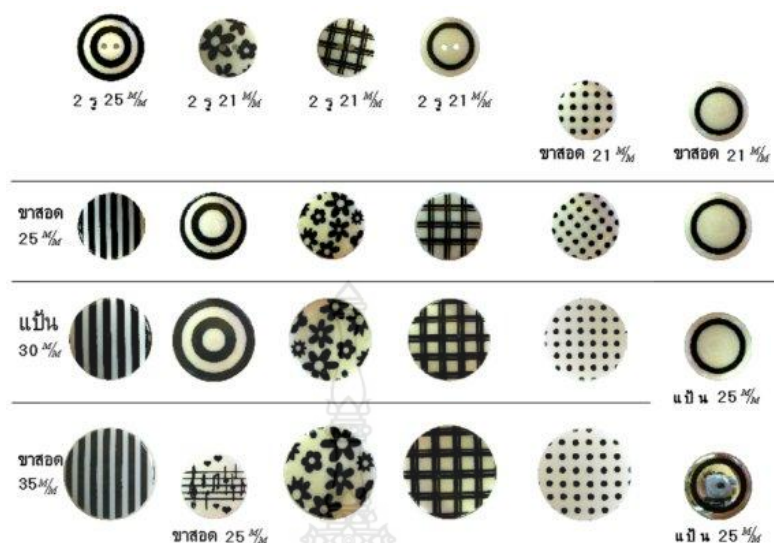
(Novelty) หรือแบบอนุรักษ์ (Antique) เหตุผลของการเลือกกระดุมของนักออกแบบเสื้อผ้าส่วนใหญ่พิจารณาจากเหตุผลต่อไปนี้

1) ราคากระดุมเป็นเหตุผลแรกของการตัดสินใจของนักออกแบบ เพราะมีผลถึงราคาของเสื้อผ้า ส่วนการเลือกเบอร์หรือขนาดกระดุม นั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเสื้อผ้า

2) ความเหมาะสมกระดุมเป็นเหตุผลในการเลือกอีกอย่างที่สำคัญ ความเหมาะสมของกระดุม ขึ้นอยู่กับรูปทรงกระดุม รูปทรงของกระดุมเป็นตัวกำหนด ที่ทำให้กระดุมเกิดความแตกต่างนักออกแบบสามารถเลือกรูปทรงกระดุมให้เข้ากับรูปแบบเสื้อผ้าชนิดของผ้ารวมทั้งขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ผลิต และวิธีการผลิตกระดุมชนิดนั้น ๆ อีกด้วย สีกระดุมสีเป็นตัวกำหนดการเลือกใช้กระดุมในการเลือกสี กระดุมส่วนใหญ่นิยมเลือกสีให้เข้ากับเสื้อผ้า หรือสีตัดกับเสื้อผ้า เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้ตัวเสื้อขึ้นอยู่กับรูปแบบของเสื้อผ้า น้ำหนักกระดุม การเลือกใช้กระดุมที่มีน้ำหนักมากหรือเบา ขึ้นอยู่กับผ้าที่ใช้ผลิต เช่น สำหรับผ้าที่มีน้ำหนักเบา ควรเลือกใช้กระดุมที่มีน้ำหนักเบา หรือผ้าที่มีน้ำหนักมากก็ควรเลือกใช้กระดุมที่มีน้ำหนักมากเช่นกัน

3) ความทนทานเป็นอีกเหตุผลที่ผู้ออกแบบเสื้อผ้าพึงพิจารณาในการเลือกใช้กระดุมเช่น การออกแบบอาจจะเลือกกระดุมที่มีความทนทานต่อการซักการซักแห้งขึ้นอยู่กับความต้องการในการเลือกใช้เสื้อผ้ารูปแบบนั้น ๆ

4) ขนาดกระดุมเป็นอีกปัจจัยที่กำหนดการเลือกใช้กระดุมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของกระดุมนั้น ๆ กระดุมที่มีขนาดใหญ่จะมีการยึดเกาะที่ดีกว่า ทำให้เสื้อผ้ามีความแน่นหนาไม่หลุดง่าย กระดุมมีหลายขนาดให้เลือกใช้โดยแบ่งตามขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของกระดุมซึ่งนิยมใช้หน่วยนับเป็นนิ้ว (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.4 ขนาดของกระดุม

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

5) ชนิดของกระดุมจำแนกตามประเภทการติดได้ 3 ชนิด ดังนี้

5.1) กระดุมชนิดมีรูร้อยอยู่ใต้ตัวกระดุม (Underside hole button)

หรือกระดุมมีก้าน (Shank-button)

5.2) กระดุมชนิดเจาะรูร้อยบนตัวกระดุม (Exterior hole button)

5.3) กระดุมชนิดออกแบบพิเศษ (Special button)

6) ประเภทของวัสดุที่ใช้ทำกระดุม กระดุมทำขึ้นมาจากวัสดุต่างๆ หลาย

ประเภท ทั้งวัสดุธรรมชาติ เช่น มุก ไม้ หรือ หนังสัตว์ และวัสดุสังเคราะห์ เช่น พลาสติก หรือโลหะ การเลือกใช้กระดุมต้องพิจารณาความเหมาะสมกับลักษณะและการทำงานของเสื้อผ้า วัสดุที่นิยมนำมาใช้ทำกระดุม ได้แก่

6.1) ไข่มุก (Pearl) หรือเปลือกหอยมุก Mother of pearl มุกเป็นวัสดุธรรมชาติที่นำมาประดิษฐ์เป็นกระดุมตกแต่งเสื้อผ้า เนื่องจากมีรูปแบบเรียบง่ายและมีหลายขนาด (พวงผกา , 2540)

ภาพที่ 2.5 กระดุมมุก

ที่มา : (พวงผกา, 2540)

6.2) พลาสติก (Plastic) เป็นวัสดุอีกประเภทที่นิยมใช้ผลิตกระดุม เนื่องจากย้อมสีได้ง่ายและมีหลายรูปแบบให้เลือกใช้ (พวงผกา , 2540)

ภาพที่ 2.6 กระดุมพลาสติก

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.3) ไม้ (Wood) เป็นวัสดุที่ใช้ทำกระดุม เพื่อให้ตกแต่งเสื้อผ้าที่มีรูปแบบสวยงาม กระดุมไม้มีทั้งรูปแบบธรรมดาและรูปแบบแปลกตาเฉพาะตัว มีทั้งกระดุมที่ตกแต่งสี และใช้สีไม้ธรรมชาติก็ได้ มีราคาแพงกว่าพลาสติก (พวงผกา , 2540)

ภาพที่ 2.7 กระดุมไม้

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.4) ผ้า (Cloth) เป็นวัสดุที่ใช้ผลิตกระดุมอีกประเภทหนึ่งที่มีความนิยมเช่นเดียวกันนิยมเรียกว่า “กระดุมปั้ม” โดยผ้าเป็นวัสดุหุ้มอยู่ภายนอก ส่วนวัสดุด้านในนิยมเป็นอะลูมิเนียมหรือไม้ก็ได้มีทั้งรูปแบบธรรมดาและรูปแบบแปลกตาหลายรูปทรงให้เลือก ราคาของกระดุมขึ้นอยู่กับรูปแบบและผ้าที่เลือกใช้หุ้มกระดุม (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.8 กระดุมผ้า

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.5) โลหะ (Metal) เป็นวัสดุที่ได้รับความนิยมและผลิตกระดุมมาเป็นเวลานาน เพราะเป็นวัสดุที่มีความทนทานและราคาปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับวัสดุ

ประเภทอื่น กระดุมโลหะมีหลากหลายชนิด อาจเป็นกระดุมโลหะ สีโลหะ สีทอง สีเข้ม สีเงิน ฯลฯ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.9 กระดุมโลหะ

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.6) กระดุมหนัง เป็นวัสดุที่นิยมใช้ทำกระดุมตกแต่งเสื้อผ้าที่มีรูปแบบ ทะมัดทะแมง กระดุมหนังมีหลายรูปแบบ รูปทรงการผูกหนังเป็นปม มัดเป็นก้อน หรือถักเป็นเปียก็ได้ เช่น กระดุมหนังสานแบน กระดุมหนังปั๊มแบน กระดุมหนังสานกลม กระดุมหนัง 4 รุ กระดุมหนังปั๊มลาย กระดุมหนังปั๊มลาย 4 รุ และกระดุมหนังเย็บลาย (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.10 กระดุมหนัง

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.7) กระจุมเพชรพลอยกระจุมประเภทนี้ผลิตจากหินที่มีประกาย (Rhinestones) หินทั่วไป (Stone) หรือหินเทียมที่ผลิตจากพลาสติก (Plastic) หรือโลหะ (Metal) มักมีราคาสูงกว่ากระจุมพลาสติก (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.11 กระจุมเพชร

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

6.8) กระจุกและเขาสัตว์ (Bone and Horn) เป็นวัสดุธรรมชาติที่ประดิษฐ์เป็นกระจุมตกแต่งเสื้อผ้ามีราคาแพง รูปทรงกระจุมนิยมเลียนแบบจากพลาสติกเป็นส่วนใหญ่ เช่น กระจุมกระจุกสัตว์มีก้าน กระจุมกระจุกสัตว์ 2 รู (พวงผกา, 2540)

ภาพที่ 2.12 กระจุมกระจุกและเขาสัตว์

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

รังกระดุม (Buttonhole) รังกระดุม หรือเรียกว่ารังดุมหรือรูกระดุม ในยุคก่อนศตวรรษที่ 15 มักจะทำเป็นห่วงกระดุม เมื่อมาถึงปลายศตวรรษ จึงเริ่มมีการเจาะและเย็บรังกระดุม อันเป็นรูปแบบที่นิยมใช้ถึงยุคปัจจุบันรังกระดุมสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1) Barred หมายถึง รังกระดุมที่มีการสอยและผูกให้เป็นแนวตลอดความยาวหรือเส้นผ่าศูนย์กลางของรังกระดุม เรียกว่า การสอยรังกระดุม

2) Bound หมายถึง รังกระดุมที่เจาะ แล้วใช้ผ้าแถบเย็บคลุมชายที่เจาะทั้งสองข้าง แล้วม้วนตลบเข้าด้านใน เรียกว่า รังกระดุมเสื่อสุท

3) Eyelet หมายถึง รังกระดุมที่เจาะเป็นทรงกลม แล้วสอยรังกระดุมแบบเดียวกับ Barred เพียงแต่รูกระดุมเจาะเป็นวงกลมเล็ก หรือเรียกว่า รังกระดุมตาไก่

4) Piped มีลักษณะเหมือนกับ รังกระดุมเสื่อสุท Bound Buttonhole เพียงแต่ในผ้า กั้นปากกระดุมแล้วสอดเชือกเพื่อเสริมให้ปากกระดุมเป็นเส้นกลม (พวงผกา, 2540)

ขนาดของรังกระดุม การเลือกขนาดของรังกระดุมจะขึ้นอยู่กับขนาดของกระดุมและน้ำหนักผ้า นิยมใช้กระดุมขนาดใหญ่กับผ้าที่มีน้ำหนักมาก เช่น ใช้ขนาดตั้งแต่ 1/2 ถึง 2 นิ้ว บนเส้นกลางตัวเสื้อแผ่นหน้าบนเสื้อที่มีเนื้อหนาส่วนกระดุมขนาดเล็กจะเหมาะสำหรับผ้าที่มีเนื้อบางเบา (พวงผกา, 2540)

ตำแหน่งการติดกระดุม และรังกระดุมมี 3 ทิศทาง คือรังกระดุมตามขวาง (Horizontal) ให้ติดตามเส้นกลางตัวเสื้อ และรังกระดุมตามยาว (Vertical) นิยมใช้กับเสื้อเชิ้ต และแนวเฉียง (Diagonal) นิยมใช้ติดเสื้อผ้าเด็ก (พวงผกา, 2540) ตำแหน่งการติดกระดุม ควรช่วยควบคุมแรงดึงหรือเน้นความแข็งแรงของเสื้อผ้าในบริเวณต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) คอเสื้อ (Top of the neck) แนวเส้นกลางคอเสื้อหรือฐานปก
- 2) อก (Bust) แนวบนจุดยอดสูงสุดของอก
- 3) เอว (Waistline) เป็นตำแหน่งที่ต้องการความแน่นหนาที่สุดของตัวเสื้อ
- 4) สะโพก (Hipline) การติดกระดุมตำแหน่งสะโพก ขึ้นกับความยาวและความพอดีตัวของเสื้อผ้า

นอกจากนี้ ผู้ออกแบบสามารถติดกระดุมในตำแหน่งอื่น ๆ เช่น ข้อมือ สำหรับเสื้อแขนยาว โดยขึ้นกับความแน่นหนาที่ต้องการและความเหมาะสมต่อรูปแบบและการใช้งานเสื้อผ้า

2.1.3.2 กระดุมห่วง (Loop fastenings) กระดุมห่วงเป็นวัสดุตกแต่งและเครื่องเกาะเกี่ยวในคราวเดียวกัน มีประโยชน์คือ สามารถปิดรอยเปิดของเสื้อผ้ามีรูปแบบให้เลือกทั้งแบบครึ่งวงกลม และแบบวงกลมโดยส่วนใหญ่แล้ว มักใช้กับชุดราตรี ชุดแต่งงาน หรือถุงมือ

ภาพที่ 2.13 การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยกระดุมห่วง

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

2.1.3.3 กระดุมเป็ก (Snaps) หรือ กระดุมตอก เป็นวัสดุตกแต่ง มีรูปร่างคล้ายกระดุม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือส่วนตัวเมียซึ่งเป็นรู และส่วนตัวผู้ที่เป็นตุ่มที่สามารถเข้ากันกับรูในส่วนของตัวเมียได้พอดีกระดุมเป็กมีประโยชน์คือ ใช้ยึดติดเสื้อผ้า โดยต้องตอกลงบนเนื้อผ้าด้วยอุปกรณ์พิเศษ โดยตอกส่วนตัวผู้ติดสาบเสื้อด้านบน และตอกส่วนตัวเมียลงบนสาบเสื้อชั้นล่าง กระดุมตอกช่วยให้เสื้อผ้ามัดทะแม่ง

กระดุมตอก ทำจากโลหะ แต่ในปัจจุบันนี้นิยมทำจากพลาสติก ใช้ได้ทั้งเสื้อผ้าผู้ใหญ่ และเสื้อผ้าเด็กลงไปจนถึงเด็กทารก ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าที่ต้องการความแข็งแรง ยึดแน่น ทนทาน

ภาพที่ 2.14 กระดุมตอก

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

กระดุมเป็ก ทำจากพลาสติก ใช้เย็บติดสาด้านหน้าของตัวเสื้อหรือชุดสตรี เพื่อความแข็งแรงการติดกระดุมเป็กควรติดที่ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ด้านบนเป็นตัวผู้ ด้านล่างเป็นตัวเมีย ใช้เย็บสอยติดเสื้อผ้านด้วยมือ

ภาพที่ 2.15 กระดุมเป็ก

ที่มา: (พวงผกา, 2540)

2.1.3.4 ซิป (Zippers) มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Slide fastener” ใช้เป็นวัสดุตกแต่ง และยังเป็นเครื่องเกาะเกี่ยวในคราวเดียวกันหรือใช้แทนกระดุมก็ได้ ซิปได้รับการคิดค้นขึ้นในปี ค.ศ. 1891 โดยวิศวกร ชื่อ Whitcomb L. Judson ต่อมาในปี ค.ศ. 1913 วิศวกรของประเทศสวีเดน ได้พัฒนาซิป เป็นฟันซิปโลหะ มาแทนซิปแบบตะขอ และเมื่อปี ค.ศ. 1940 ผู้คนในทวีปยุโรปได้พัฒนา ซิปแบบขด (Coil) โดยใช้รูปแบบ Interlocking และมีการพัฒนารูปแบบให้มีความแข็งแรง ยืดหยุ่น ได้ดี ปัจจุบันซิปมีความยาวหลายขนาด และมีรูปแบบให้เลือกหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานและรูปแบบของเสื้อผ้า (พวงผกา , 2540)

ซิปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (สาคร, 2548) ดังภาพที่ 2.16

1) ซิปทั่วไป (Standard Zip-Fastener) ประกอบด้วย ตัวกันด้านล่าง (Button Stop) กันไม่ให้หัวรูหลุด ฟันซิป (Teeth/Coil) เป็นตัวดึงรอยผ้าเข้ามาติดกัน (Slider and Pull tab) ทำหน้าที่ดึงรูให้ซิปทั้ง 2 ด้านติดกัน แถบเทป (Tape) ทำหน้าที่ยึดฟันซิปให้ติดกับ แถบ และตัวกันด้านบน ทำหน้าที่ไม่ให้หัวรูถูกดึงเลยฟันซิปออกไป

2) ซิปปิด หรือซิปซ่อน (Concealed Zip-Fastener) ซิปประเภทนี้เมื่อเย็บ ปิดรอยผ้าแล้วจะมองไม่เห็นนอกจากดึงตัวรูเท่านั้น สำหรับฟันซิปนั้นบางทีจะเป็นฟัน บางทีจะเป็นเส้นขนาดใหญ่เล็กน้อย เวลาเสื้อผ้าที่เข้ารูป Contour จะทำให้เสื้อผ้าเข้ารูปดี เหมาะสำหรับติด เสื้อสตรีและเสื้อเด็ก

3) ซิปปลายเปิด (Open Zip-Fastener) เป็นซิปที่ฟันซิปทางปลายเปิดแยก ออกจากกันได้มีตัวกันด้านล่างพิเศษ เหมาะสำหรับติดเสื้อแจ็คเก็ต หรือเสื้อกีฬา

ฟันซิป ทำด้วยวัสดุหลายชนิดได้แก่ (สาคร, 2548)

- 1) โลหะ เช่น อลูมิเนียม ทองเหลือง นิกเกิล
- 2) Injection Plastic เป็นซิปที่ฉีดออกมาจากพลาสติกเหลว มีลักษณะ เหมือนเส้นเชือก ยึดติดกันได้นั่น
- 3) Synthetic หรือ Polyester มีลักษณะเหมือน Cord Coil มีความอ่อนนุ่ม

zipทั่วไป (Standard Zip-Fastener)

zipปิด หรือ zipซ่อน (Concealed Zip-Fastener)

zipปลายเปิด (Open Zip-Fastener)

ภาพที่ 2.16 ประเภท zip

ที่มา: (สาคร, 2548)

2.1.3.5 เข็มขัด (Belt) เป็นวัสดุตกแต่งที่ใช้ตกแต่งได้รวดเร็ว มีลักษณะเป็นสายรัดที่มีความยืดหยุ่น ใช้คาดเปิด-ปิดบนเสื้อผ้า รัดรอบเอว หรือส่วนของเสื้อผ้า อาจจะทำด้วยหนัง , พลาสติก , โลหะ หรือทำด้วยผ้า สามารถเลือกใช้ได้ตามต้องการ ดังภาพที่ 2.17

ภาพที่ 2.17 เข็มขัดต่างๆ

ที่มา: (Wikipedia, 2550)

2.1.4 การออกแบบชุดคลุมท้อง รูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไปขณะที่ตั้งครรภ์ช่วง 4-9 เดือน ขนาดของบริเวณท้องที่ใหญ่ขึ้น ทำให้อึดอัดน้ำหนักเพิ่มขึ้นมาก จะมีความรู้สึกร้อน เหงื่อออกได้ง่าย การเลือกสวมชุดที่ให้ความรู้สึกสบายๆ ทั้งเนื้อผ้าและรูปแบบการตัดเย็บ จะทำให้สตรีที่ตั้งครรภ์รู้สึกสบายเนื้อสบายตัว เพื่อรองรับเอวและช่วงท้องที่ขยายไปเรื่อยจนกระทั่งคลอด รวมทั้งรองเท้าที่สวมใส่ควรเป็นรองเท้านุ่มเท้า เดินไปไหนได้สะดวกและปลอดภัย ควรสวมใส่ยกทรงที่มีขนาดเหมาะสมกับเต้านมที่ขยายใหญ่ขึ้น ซึ่งมีผลดีสำหรับสตรีมีครรภ์โดยเฉพาะ

ในการออกแบบเสื้อผ้าที่ปรับเปลี่ยนจากชุดคลุมท้อง จำเป็นต้องคำนึงถึงชุดคลุมท้องพื้นฐาน ที่มีรูปแบบการใช้งานตามโอกาสที่ต่างกันไป และขบวนการตัดเย็บจากน้ำหนักเพิ่มขึ้นที่มีขั้นตอนเพิ่มเติมจากเสื้อปกติทั่วไป สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบมี ดังนี้

2.1.4.1 เสื้อผ้าระหว่างการตั้งครรภ์ ช่วงแรกจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อย เสื้อผ้ายังไม่เปลี่ยนแปลงมาก เสื้อผ้าที่เลือกใช้ควรมีลักษณะเป็นตัวยืดหยุ่นไม่เป็นชุดคลุมท้องโดยเฉพาะก็ได้ไม่ควรสวมชุดที่รัดเอวแน่นจนเกินไปจะทำให้เลือดไปเลี้ยงขาไม่สะดวก ควรดูช่วงได้แขนและอกกว้าง

เพื่อจะใส่ได้ตอนช่วงอกขยาย ที่สำคัญควรดูชายกระโปรงยาวพอจะคลุมได้ตอนท้องแก่ โดยทั่วไปชุดคลุมท้องมักเผื่อชายด้านหน้าขยายกว่าด้านหลังประมาณ 2-5 เซนติเมตรขึ้นไปเสมอ

2.1.4.2 ชุดทำงาน ลักษณะส่วนใหญ่เป็นทางการเรียบง่ายและสุภาพเรียบร้อย ชุดที่สวมใส่ควรเป็นชุดที่คล่องตัวสะดวกในขณะที่เคลื่อนไหวควรมีเนื้อผ้าที่อยู๋ทรงมีโครงสร้างและไม่ยับง่าย และเพื่อที่ยังคงทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความมั่นใจอีกด้วย

2.1.4.3 ชุดลำลอง เป็นเครื่องแต่งกายที่มักใช้ในวันหยุดพักผ่อนวันหยุดที่ค่อนข้างมีความเป็นส่วนตัวไม่เป็นทางการหรือชุดที่ใส่ในชีวิตประจำวันทั่วไป มีรูปทรงที่หลวมเน้นความสะดวกสบายเป็นหลัก และมีรูปแบบหลากหลายมากมายเป็นชุดที่สวมใส่สบาย ไม่ควรเป็นชุดที่รัดตึงบริเวณหน้าท้องจนทำให้รู้สึกอึดอัด

2.1.4.4 ชุดสำหรับออกงานสังคม เป็นเสื้อผ้าเสื้อผ้าสำหรับออกงานสังคมเป็นเครื่องแต่งกายสำหรับงานสังสรรค์ซึ่งอาจมีระดับของความเป็นทางการที่ต่างกันออกไปตามลักษณะรูปแบบและจุดประสงค์ของงานนั้นๆ มาตรฐานคือรูปแบบจะให้ความรู้สึกหรูหราพอสมควรเป็นความพิเศษที่ไม่เหมือนเสื้อผ้าที่สวมใส่ประจำวัน ประกอบกับเนื้อผ้าที่โดดเด่นมีรายละเอียดมากเป็นต้น

2.1.4.5 รูปร่างของผู้สวมใส่ รูปร่างของบุคคลมีผลอย่างยิ่งต่อรูปแบบเสื้อผ้า เนื่องจากเลือกรูปทรงหนึ่ง ๆ อาจเหมาะสมสำหรับรูปร่างประเภทหนึ่ง ๆ เท่านั้น

มาร์แชล และคณะ (Marshall et al, 1999) กล่าวว่า โดยปกติแล้ว รูปร่างของมนุษย์สามารถแบ่งตามขนาดได้ตามประเภท คือ (1) รูปร่างใหญ่ (2) รูปร่างสมส่วน และ (3) รูปร่างผอมบาง ซึ่งสตรีที่มีรูปร่างแต่ละขนาดก็ยังมีรูปร่างประเภทย่อย ๆ ได้แก่

- 1) รูปร่างตรง คือทุกส่วน (อก-เอว-สะโพก) มีขนาดไม่ต่างกันมาก
- 2) รูปร่างสมส่วน คือมีขนาดช่วงอกกว้างพอสมควร เอวเล็กคอด สะโพกผาย
- 3) รูปร่างใหญ่ช่วงบน คือ มีอกกว้างเอวคอดและสะโพกเล็ก
- 4) รูปร่างใหญ่ช่วงล่าง คือ มีอกเล็ก เอวเล็ก แต่สะโพกใหญ่ผิวด้าน
- 5) รูปร่างใหญ่ในช่วงกลางลำตัว คือ มีพุงและหน้าท้องใหญ่กว่าส่วนอื่นไม่มีเอว

ทั้งนี้ การพิจารณารูปร่าง มิได้พิจารณาที่น้ำหนัก เนื่องจากผู้ที่น้ำหนักมากก็อาจมีรูปร่างที่สมส่วน (เช่น นักกีฬา) ในขณะเดียวกัน ผู้ที่มีน้ำหนักน้อย อาจมีรูปร่างประเภทใดก็ได้ ดังนั้น ในการออกแบบ จึงควรพิจารณาที่รูปร่างเป็นสำคัญ (Marshall et al, 1999)

สำหรับสตรีมีครรภ์ซึ่งมีช่วงท้องขยายใหญ่ การออกแบบเสื้อผ้า นอกจากต้องคำนึงถึงความสะดวกสบาย เช่น เป็นแบบรูดเพื่อขยายขนาดได้ และไม่มีตะเข็บที่ระคายเคือง ผู้ออกแบบต้องออกแบบให้ชายด้านหน้ายาวกว่าด้านหลังประมาณ 2-5 เซนติเมตร เพื่อให้มีส่วนครรภ์ของผู้สวมใส่ดึงให้ชายชุดเล็กขึ้นสูง (Marshall et al, 1999)

2.1.4.6 สีสนของเสื้อผ้า โดยทั่วไปแล้ว สีหลัก ๆ หรือ แม่สี มีสามสี คือ แดงม่วง (แดง) เหลือง และน้ำเงินอมเขียว (น้ำเงิน) รวมกับสีธรรมชาติสองสี คือ ขาว และดำ แต่ทว่า แม่สีและสีธรรมชาติต่าง ๆ นี้ สามารถผสมเพื่อสร้างสีอื่นได้หลากหลาย (Marshall et al, 1999)

การเลือกใช้สีในการออกแบบเสื้อผ้า ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ โทนสี (ร้อน-เย็น) รูปร่างของผู้สวมใส่เสื้อผ้า แนวทางการใช้สี (ใกล้เคียงกัน หรือ ตัดกัน) ดังนี้

2.1.4.7 โทนสีร้อน-เย็น โทนสีมีสองประเภท คือ สีร้อน (Warm Color) อันได้แก่ สีแดง สีส้ม สีเหลือง ซึ่งเป็นสีที่แสดงออกถึงดวงอาทิตย์ หรือ เปลวไฟ ส่วนโทนสีอีกประเภท คือ สีเย็น (Cool Color) ซึ่งแสดงถึงท้องฟ้าและน้ำ ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว หรือ สีม่วง อย่างไรก็ตาม สีแต่ละสีก็จะมีอิทธิพลต่อโทนสีที่นำไปผสมกันได้ เช่น เมื่อนำสีแดงผสมสีน้ำเงินเล็กน้อย จะได้สีแดงม่วง ซึ่งเย็นกว่าสีแดง อันเกิดจากการผสมสีแดงกับสีเหลือง (Marshall et al, 1999)

โทนสีสร้างอารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน เช่น ผู้ที่สวมใส่เสื้อผ้าสีโทนร้อนจะดูเป็นผู้ที่มีพลัง ไม่หยุดนิ่ง เปิดเผย และเปิดตนเข้าหาผู้อื่น ส่วนผู้ที่สวมใส่เสื้อผ้าสีโทนเย็นจะดูมีบุคลิกสงบนิ่ง สุขุม อ่อนหวาน เป็นต้น (Marshall et al, 1999)

2.1.4.8 รูปร่างของผู้สวมใส่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า สีที่เข้ม มีด นั้น เหมาะสำหรับการพรางรูปร่างที่ใหญ่ให้ดูเล็กลง และในทางกลับกัน สีสว่างหรือสีอ่อน จะช่วยให้รูปร่างเล็กดูใหญ่ขึ้นได้ (Marshall et al, 1999)

2.1.4.9 แนวทางการใช้สีการเลือกใช้สีสน แบ่งเป็น (1) การใช้สีเดียว เช่น ฟ้า หรือ ฟ้าอ่อนกับฟ้าเข้ม (2) การใช้สีใกล้เคียงกัน เช่น ฟ้ากับม่วง และ (3) การใช้สีตัดกัน เช่น ม่วงกับส้ม (Marshall et al, 1999)

การเลือกใช้สีเพื่อออกแบบเสื้อผ้า ส่งผลต่อมุมมองของรูปร่างผู้สวมใส่ คือ การใช้สีที่ตัดกันจะเน้นให้ผู้อื่นมองที่บริเวณนั้น ๆ ดังนั้น ในการพรางรูปร่าง จึงไม่ควรใช้สีที่ตัดกันในบริเวณที่ต้องการพรางสายตา เช่น ช่วงเอว ในทางตรงกันข้าม ส่วนที่ต้องการพรางสายตา ควรใช้สีเดียวกันทั้งหมด เพื่อให้ส่วนนั้น ดูมีขนาดเล็กลง (Marshall et al, 1999)

2.1.4.10 ภูมิอากาศ นอกจากการพิจารณาที่อุณหภูมิ คือ อากาศเย็นควรสวมเสื้อผ้าสีเข้ม อากาศร้อนสวมเสื้อผ้าสีอ่อน แล้ว มาร์แชลและคณะ (Marshall et al, 1999) ยังเสนอว่า การแต่งกายให้มีสีสันทันทีเหมาะสมกับภูมิอากาศจะช่วยให้ผู้แต่งกายดูดี เช่น ในฤดูร้อนที่อากาศสดใส ท้องฟ้าเป็นสีฟ้าสดใส ก็ควรแต่งกายให้มีสีสดใสสดใสนั่น เป็นต้น

2.1.5 การตัดเย็บชุดคลุมท้อง

2.1.5.1 การทำแบบร่างที่ต้องมีการเผื่อขนาดท้องตามที่ได้จากสรีระที่มีการเปลี่ยนแปลงตามอายุครรภ์

2.1.5.2 การตัดเย็บตะเข็บต้องมีความละเอียดในการใช้เส้นด้ายละความถี่ ตะเข็บต้องถูกเก็บซ่อนเพื่อไม่ให้ระคายเคืองกับบริเวณผิวสัมผัส

2.1.5.3 ความยาว ต้องมีการเผื่อชายด้านหน้ายาวกว่าด้านหลัง 2-5 เซนติเมตร เนื่องจากต้องมีการเผื่อความยาวให้กับหน้าท้องที่ยื่นขยายออกทำชายด้านหน้าสูงขึ้น

2.1.5.4 ส่วนขยาย เนื่องจากการขยายของท้องที่ใหญ่มากจึงต้องมีผ้าเสริมเพื่อขยาย โดยใช้อุปกรณ์เกาะเกี่ยวเพื่อขึ้นส่วนต่างๆสามารถขยายออกหรือเก็บเข้าไปตามรูปแบบที่ต้องการ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุคิด (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อการออกแบบเครื่องแต่งกายที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานเพื่อประโยชน์ในการเดินทาง วัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดเดินทางที่สามารถปรับเปลี่ยนให้สวมใส่ได้ทั้งหญิงและชาย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มของผู้บริโภคส่วนใหญ่อายุ 24-30 ปี อยู่ในวัยทำงานและต้องการความก้าวหน้าหรืออาจจะเป็นระดับหัวหน้าหรือผู้บริหาร มีฐานะการเงินปานกลางหรือเรียกได้ว่ากำลังซื้อพอสมควร มีความชื่นชอบความแปลกใหม่ โดยรูปแบบสามารถปรับเปลี่ยนให้ใช้งานได้ในลักษณะที่แตกต่าง

กัน ตามลักษณะของผู้สวมใส่และลักษณะการใช้งานอย่างเหมาะสม ดูแปลกตาจากเสื้อผ้าทั่วไป และที่สำคัญต้องสามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยข้อเสนอแนะคือ ผู้ที่จะศึกษาในเรื่องเสื้อผ้าที่สามารถปรับเปลี่ยนได้จะต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูล รูปแบบต่างๆ ที่มีความสำคัญ หาข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ลักษณะความประพฤติ ความชอบส่วนตัว และบุคลิกภาพของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าใจความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างสูงสุด

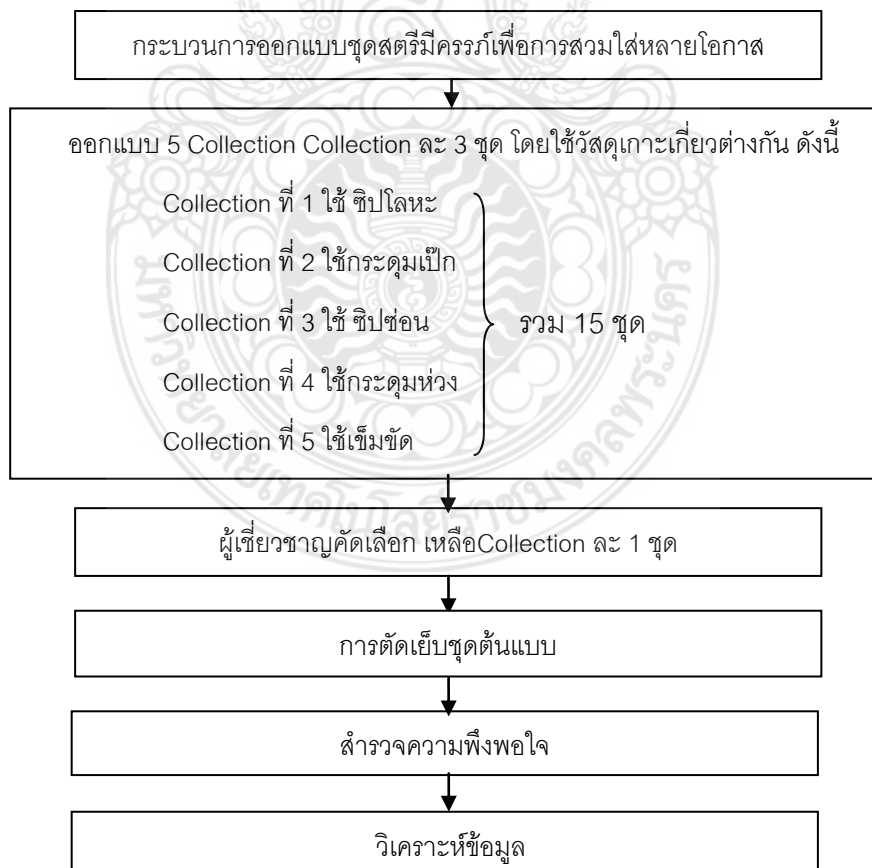
พรนารี (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการออกแบบเครื่องแต่งกายแบบ พูอินวัน ด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายแบบ พูอินวัน ด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการออกแบบมากมายหลายแบบ บางแบบนั้นก็มีรูปแบบที่เรียบง่ายและขาดเอกลักษณ์ในตัวสินค้า ซึ่งทำให้รูปแบบที่ออกมามีความคล้ายคลึงกันมากมายในท้องตลาดตลอดจนการพัฒนาทางด้านธุรกิจเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในประเทศไทยและภายนอกประเทศที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างมากที่นักออกแบบไทยควรสร้างแนวทางการออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีเอกลักษณ์และเป็นการนำเสนอรูปแบบเสื้อผ้าใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่แท้จริง ด้วยการวิเคราะห์ถึงความต้องการ วิถีชีวิตและปัญหาของกลุ่มผู้บริโภคอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นรูปแบบของสินค้าจึงต้องตรงกับสิ่งที่เขาอยากได้ แสดงถึงตัวตนของเขา และช่วยแก้ปัญหาด้านเครื่องแต่งกายที่ตรงกับสิ่งที่เขาอยากได้แสดงถึงตัวตนของเขาและช่วยแก้ปัญหาด้านเครื่องแต่งกายที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง จะสามารถทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าด้วยจุดเด่น และเป็นจุดขายที่ต่างจากสินค้าทั่วไปที่มีให้เลือกทั่วไปตามท้องตลาดได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ผู้ศึกษาได้เก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบตามความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 และข้อมูลในบทที่ 2 ที่มีเนื้อหาประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพของสตรีมีครรภ์ ในแต่ละช่วง เลือผ้าการแต่งกายที่เหมาะสม รวมถึงประเภทของผ้า และวัสดุเกาะเกี่ยวต่างๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อย่างยิ่ง โดยในบทที่ 3 นี้จะมีแผนภูมิการดำเนินงานและการนำเสนอขั้นตอนในการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

3.1 แผนภูมิการดำเนินงาน

3.2 การดำเนินงาน

3.2.1 **ออกแบบ** โดยมุ่งเน้นการออกแบบเสื้อผ้าของสตรีมีครรภ์ที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่ 3-9 เดือนที่มีรูปร่างขยายใหญ่ คือ เต้านมและเอวขยายใหญ่ ข้อมือและข้อเท้าบวม โดยพิจารณาทั้งรูปทรงและสีสันทของเสื้อผ้าที่ช่วยพรางรูปร่างของผู้สวมใส่ ตลอดจนพิจารณาเลือกเนื้อผ้าที่สวมใส่สบาย ไม่อึดอัด

โดยการศึกษาจะออกแบบชุดทั้งสิ้นจำนวน 5 Collection Collection ละ 3 ชุด และ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เลือกให้เหลือ Collection ละ 1 ชุด ดังนี้

Collection ที่ 1 ออกแบบโดยใช้ชิปโลหะเป็นวัสดุเกาะเกี่ยว

3.2.1.1 Collection ที่ 1 ชุดที่ 1 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอแขนสามส่วน ตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณคอเสื้อและด้านข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.1 Collection ที่ 1 ชุดที่ 1

3.2.1.2 Collection ที่ 1 ชุดที่ 2 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรง เอแขนล่ำ ตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณแขนเสื้อและด้านข้างลำตัวเพื่อเปลี่ยนรูปทรงแขนเสื้อเป็น แบบโซว์หัวไหล่และด้านข้างลำตัวทำให้สามารถเก็บผ้าและขยายออกเพื่อให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ ขึ้น

ภาพที่ 3.2 Collection ที่ 1 ชุดที่ 2

3.2.1.3 Collection ที่ 1 ชุดที่ 3 ใช้ผ้าเส้นริ้วในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรง เอแขนลำตัดต่อบริเวณใต้อก โดยตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณกลางลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออก ทำให้ชุดเปลี่ยน รูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.3 Collection ที่ 1 ชุดที่ 3

Collection ที่ 2 ออกแบบโดยใช้กระดุมเป็กเป็นวัสดุเกาะเกี่ยว

3.2.1.4 Collection ที่ 2 ชุดที่ 1 ใช้ผ้ายีนส์เนือบางในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ตัดต่อผ้าสลับสีเข้มอ่อน ตกแต่งด้วยกระดุมเป็กบริเวณกลางลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.4 Collection ที่ 2 ชุดที่ 1

3.2.1.5 Collection ที่ 2 ชุดที่ 2 ใช้ผ้ายีนส์เนื้อบางในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุด ติดกันทรงเอ ตัดต่อสลับสีเข้มอ่อนบริเวณ แขนเสื้อและปกเป็นแบบเสื้อเชิ้ต และตัดต่อบริเวณ Princess Line โดยตกแต่งด้วยกระดุมเปิดบริเวณข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุด เปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.5 Collection ที่ 2 ชุดที่ 2

3.2.1.6 Collection ที่ 2 ชุดที่ 3 ใช้ผ้ายีนส์เนื้อบางในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ตัดต่อบริเวณใต้อกสลับสีเข้มอ่อน ตกแต่งด้วยกระดุมเปิดรอบคอ รอบแขนเสื้อ และบริเวณกลางลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.6 Collection ที่ 2 ชุดที่ 3

Collection ที่ 3 ออกแบบโดยใช้ชิปซ่อนเป็นวัสดุเกาะเกี่ยว

3.2.1.7 Collection ที่ 3 ชุดที่ 1 ใช้ผ้าเสริมในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรง เอแขนสั้น เย็บเดินเส้นโครว์ด้ายทุกส่วน ตัดต่อที่เส้นอกและตกแต่งด้วยชิปซ่อนที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.7 Collection ที่ 3 ชุดที่ 1

3.2.1.8 Collection ที่ 3 ชุดที่ 2 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรง เอ ไม่มีแขน เย็บเดินเส้นโชว์ด้ายทุกส่วน ตัดต่อที่ Princess Line และตกแต่งด้วยซิปซ่อนที่ เส้นอก ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุด เปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.8 Collection ที่ 3 ชุดที่ 2

3.2.1.9 Collection ที่ 3 ชุดที่ 3 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงกระโปรงบาน เย็บเดินเส้นโซว์ด้วยทุกส่วน ตัดต่อช่วงอก และตกแต่งด้วยซิปซ่อนบริเวณกลางลำตัว เพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.9 Collection ที่ 3 ชุดที่ 3

Collection ที่ 4 ออกแบบโดยใช้กระดุมห่วงเป็นวัสดุเกาะเกี่ยว

3.2.1.10 Collection ที่ 4 ชุดที่ 1 ใช้ผ้าเสริมในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงเอ แขนสามส่วน ตัดต่อช่วงอกและตกแต่งด้วยกระดุมห่วงที่กลางลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยาย ออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.10 Collection ที่ 4 ชุดที่ 1

3.2.1.11 Collection ที่ 4 ชุดที่ 2 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงเอ กุ้รอบคอและรอบแขนเสื้อ ชายกระโปรงเป็นสามเหลี่ยมและตกแต่งด้วยกระดุมห้วงที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.11 Collection ที่ 4 ชุดที่ 2

3.2.1.12 Collection ที่ 4 ชุดที่ 3 ใช้ผ้าเลิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงเอ ตัดต่อช่วงอกด้วยผ้าชีทู แขนเสื้อและปกเป็นแบบเสื้อเชิ้ต ตกแต่งด้วยกระดุมห่วงที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.12 Collection ที่ 4 ชุดที่ 3

Collection ที่ 5 ออกแบบโดยใช้เข็มขัดผ้าเป็นวัสดุเกาะเกี่ยว

3.2.1.13 Collection ที่ 5 ชุดที่ 1 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงกระโปรงย้วย ตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ ติดต่อกับเส้น Princess Line ทั้ง 2 ข้างและตกแต่งด้วยเข็มขัดผ้า เพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.13 Collection ที่ 5 ชุดที่ 1

3.2.1.14 Collection ที่ 5 ชุดที่ 2 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงกระโปรงย้วย แขนสามส่วนตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ตัดต่อที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างและตกแต่งด้วยเข็มขัดผ้า เพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.14 Collection ที่ 5 ชุดที่ 2

3.2.1.15 Collection ที่ 5 ชุดที่ 3 ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงกระโปรงย้วย ตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ ติดต่อกันบริเวณเส้นอก ชายกระโปรงเป็นสามเหลี่ยมและ ตกแต่งด้วยเข็มขัดผ้าบริเวณเอว เพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 3.15 Collection ที่ 5 ชุดที่ 3

ผลการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส หลังจากออกแบบชุดทั้งสิ้นจำนวน 5 Collection Collection ละ 3 ชุด และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คัดเลือกชุดที่มีความเหมาะสม สรุปผลการเลือกชุด จำแนกตาม Collection ทั้ง 5 Collection โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน ได้ผลแสดงดังตารางที่ 3.1 ซึ่งพบว่า

ตารางที่ 3.1 ผลการคัดเลือกการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	Collection ที่ 1			Collection ที่ 2			Collection ที่ 3			Collection ที่ 4			Collection ที่ 5		
	ชุดที่			ชุดที่			ชุดที่			ชุดที่			ชุดที่		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
ท่านที่ 1		X			X			X			X			X	
ท่านที่ 2	X			X				X		X				X	
ท่านที่ 3	X			X				X		X				X	
ท่านที่ 4	X				X			X		X				X	
ท่านที่ 5	X				X			X		X					X

จากตารางที่ 3.1 ผลการคัดเลือกชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า Collection ที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญเลือกชุดที่ 1 Collection ที่ 2,3,4 และ 5 ผู้เชี่ยวชาญเลือกชุดที่ 2 ทุก Collection (ดังตารางที่ 3.1)

ภาพที่ 3.16 ผลการคัดเลือกการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเสื้อผ้า 5 ท่าน

หมายเหตุ: เพื่อให้การดำเนินการในขั้นตอนต่อไป สะดวกและง่ายต่อเรียกชื่อชุด จึงกำหนดใหม่ดังนี้

- Collection ที่ 1 เป็นชุดที่ 1
- Collection ที่ 2 เป็นชุดที่ 2
- Collection ที่ 3 เป็นชุดที่ 3
- Collection ที่ 4 เป็นชุดที่ 4
- Collection ที่ 5 เป็นชุดที่ 5

3.2.2 การตัดเย็บชุดต้นแบบ จากการคัดเลือกการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเสื้อผ้า 5 ท่าน และนำผลการคัดเลือกมาตัดเย็บชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส ต้นแบบ ได้ชิ้นงานดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 1 ซึ่งเป็นชุดที่ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอแขนสามส่วน ตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณคอเสื้อและด้านข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

รูปแบบปกติ

รูปแบบขยาย

ภาพที่ 3.17 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 1

3.2.2.2 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 2 ซึ่งเป็นชุดที่ใช้ผ้ายีนส์เนือบางในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ติดต่อกับสีเข้มอ่อนบริเวณ แขนเสื้อและปกเป็นแบบเสื้อเชิ้ต และตัดต่อบริเวณ Princess Line โดยตกแต่งด้วยกระดุมเปิดบริเวณข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

รูปแบบปกติ

รูปแบบขยาย

ภาพที่ 3.18 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 2

3.2.2.3 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 3 ซึ่งเป็นชุดที่ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ไม่มีแขน เย็บเดินเส้นโครว์ด้ายทุกส่วน ตัดต่อที่ Princess Line และ ตกแต่งด้วยซิปซ่อนที่ เส้นอกทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุด เปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

รูปแบบปกติ

รูปแบบขยาย

ภาพที่ 3.19 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 3

3.2.2.4 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 4 ซึ่งเป็นชุดที่ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ก้นรอบคอและรอบแขนเสื้อ ชายกระโปรงเป็นสามเหลี่ยม และตกแต่ง ด้วยกระดุมห้วงที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

รูปแบบปกติ

รูปแบบขยาย

ภาพที่ 3.20 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 4

3.2.2.5 ชิ้นงานสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 5 ซึ่งเป็นชุดที่ใช้ผ้าเสิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงกระโปรงย้วย แขนสามส่วนตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ตัดต่อที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างและตกแต่งด้วยเข็มขัดผ้า เพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น

รูปแบบปกติ

รูปแบบขยาย

ภาพที่ 3.21 ชิ้นงานชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ ชุดที่ 5

3.3 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค

การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.3.1 ประชากร ประชากรของการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สตรีมีครรภ์ที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยสตรีมีครรภ์เหล่านี้มีอายุครรภ์ตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป และมีรูปร่างอวบขึ้น คือ เต้านมและเอวขยายใหญ่ มีข้อมือและข้อเท้าบวม ทำงานนอกบ้าน และมีอายุระหว่าง 20 -40 ปี จำนวน 200 คน

3.3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

3.3.3 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.3.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ มีตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว ประเมินผลการวิจัยด้วยคะแนนเป็นหน่วยร้อยละ

3.3.3.2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

ลักษณะแบบสอบถามจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้านความพึงพอใจต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส 5 ชุด โดยข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะการประเมินค่า (Rating scale) จำนวน 5 ข้อ ในแต่ละชุด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระดับความพึงพอใจ

ระดับคะแนน

มากที่สุด

5

มาก

4

ปานกลาง

3

น้อย

2

น้อยที่สุด

1

3.3.3.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะตามต้องการ

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประจำห้องฟากครรภ์ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย

3.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถาม

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและพฤติกรรมทางเลือกซื้อและใช้สินค้าประเภทสตรีมีครรภ์ ประเมินผลการวิจัยด้วยคะแนนเป็นค่าร้อยละ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส ประเมินผลการวิจัยด้วยคะแนนเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

การวัดระดับความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับความพึงพอใจด้วยการหาพิสัย (Range) ของอัตราภาคขั้น ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

การแปลความหมายคะแนนได้กำหนดความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ โดยอาศัยแนวคิดของ วิเชียร (2530) และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบคำบรรยายประกอบตาราง

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส ของสตรีมีครรภ์ที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยสตรีมีครรภ์เหล่านี้มีอายุครรภ์ตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป และมีรูปร่างอวบขึ้น คือ เต้านมและเอวขยายใหญ่ มีข้อมือและข้อเท้าบวม ทำงานนอกบ้าน และมีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี จำนวน 200 คน ได้ผลการศึกษาแสดงดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุครรภ์

(n=200)

อายุครรภ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3-6 เดือน	148	74.0
6-9 เดือน	52	26.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุครรภ์ 3-6 เดือนจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 รองลงมาคือ อายุครรภ์ 6-9 เดือน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

(n=200)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	53	26.5
26-30 ปี	111	55.5
31-35 ขึ้นไป	36	18.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 26-30 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 25 ปี และ อายุ 31-35 ขึ้นไป จำนวน 53 และ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และ 18.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=200)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	97	48.5
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	83	41.5
สูงกว่าปริญญาตรี	20	10.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 83 และ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ 10.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

(n=200)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	31	15.5
พนักงาน /สถานประกอบการเอกชน	38	19.0
ประกอบอาชีพส่วนตัว / รับจ้าง	118	59.0
อื่นๆ	13	6.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัว / รับจ้าง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคืออาชีพ พนักงาน /สถานประกอบการเอกชน และรับราชการ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 38 และ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และ 15.5 ตามลำดับและมีอาชีพอื่นๆ น้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=200)

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	25	12.5
10,001 – 15,000 บาท	59	29.5
15,001 – 20,000 บาท	72	36.0
20,001 – 25,000 บาท	23	11.5
25,001 – 30,000 บาท	2	1.0
30,001 บาทขึ้นไป	19	9.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนของ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมา รายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 รายได้ต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 รายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และรายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการเลือกซื้อชุด

(n=200)

เหตุผลในการเลือกซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบของเสื้อผ่านาสใจ	31	15.5
สีสันทะดูตา	63	31.5
ลวดลายสวย	52	26.0
ตราสินค้ามีชื่อเสียง	11	5.5
ลดราคา	29	14.5
สวมใส่ได้หลายโอกาส	14	7.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลในการซื้อชุดสตรีมีครรภ์ เพราะมีสีสันทะดูตา มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 เป็นอันดับแรก รองลงมาคือมีลวดลายสวย มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ส่วนรูปแบบของเสื้อผ่านาสใจ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ลดราคา มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และตราสินค้ามีชื่อเสียง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้านความพึงพอใจต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส 5 แบบ โดยข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะการประเมินค่า (Rating scale) จำนวน 5 ข้อ ในแต่ละแบบ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามแนวของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผลการศึกษาแสดงดังตารางที่ 4.7 – 4.11

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ ชุดที่ 1 (n=200)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบ ชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 1	ความพึงพอใจ (จำนวนคน)					คะแนน ความพึง พอใจเฉลี่ย	ระดับ ความพึง พอใจ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	รวม	
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	23	150	24	3	-	3.97	มาก
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	9	147	38	6	-	3.80	มาก
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	6	107	84	-	3	3.57	มาก
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบ เสื้อผ้าและการใช้งาน	-	68	116	13	3	3.25	ปาน กลาง
สีสันทนของเสื้อผ้าเหมาะสม	13	59	76	48	4	3.15	ปาน กลาง
รวม	51	531	338	70	10	3.54	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 1 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ส่วนเนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน เป็นอันดับ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และสีสันทันของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ ชุดที่ 2 (n=200)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 2	ความพึงพอใจ (จำนวนคน)					คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยรวม	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	24	145	31	-	-	3.97	มาก
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	19	154	26	1	-	3.96	มาก
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	28	97	64	11	-	3.71	มาก
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน	35	86	69	10	-	3.73	มาก
สีสันทันของเสื้อผ้าเหมาะสม	24	72	73	28	3	3.43	มาก
รวม	130	554	263	50	3	3.76	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 2 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และสีสันทันของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ ชุดที่ 3 (n=200)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 3	ความพึงพอใจ (จำนวนคน)				คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยรวม	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย		
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	43	131	26	-	4.09	มาก
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	28	124	46	2	3.89	มาก
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	31	79	84	6	3.68	มาก
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน	21	69	98	12	3.50	มาก
สีสันทันของเสื้อผ้าเหมาะสม	20	45	105	30	3.28	ปานกลาง
รวม	143	448	359	50	3.69	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 3 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการทำงาน เป็นอันดับ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และสีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ ชุดที่ 4 (n=200)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 4	ความพึงพอใจ (จำนวนคน)					คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	30	122	46	2	-	3.90	มาก
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	29	114	51	6	-	3.83	มาก
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	31	84	82	3	-	3.72	มาก
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการทำงาน	24	61	95	20	-	3.45	มาก
สีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสม	32	52	76	37	3	3.37	ปานกลาง
รวม	146	433	350	68	3	3.65	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 4 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการทำงาน เป็นอันดับ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และสีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ ชุดที่ 5 (n=200)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 5	ความพึงพอใจ (จำนวนคน)					คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยรวม	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	24	126	45	5	-	3.85	มาก
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	3	127	65	5	-	3.64	มาก
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	19	102	66	13	-	3.64	มาก
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการทำงาน	9	103	73	15	-	3.53	มาก
สีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสม	19	63	82	32	4	3.31	ปานกลาง
รวม	74	521	331	70	4	3.59	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 5 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส และเนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และสีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 สรุปผลคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบทั้ง 5 ชุด

(n=200)

สรุปความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบ	คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย				
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5
รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง	3.97	3.97	4.09	3.90	3.85
รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส	3.80	3.96	3.89	3.83	3.64
เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า	3.57	3.71	3.68	3.72	3.64
วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าและการใช้งาน	3.25	3.73	3.50	3.45	3.53
สีสันทองของเสื้อผ้าเหมาะสม	3.15	3.43	3.28	3.37	3.31
รวม	3.54	3.76	3.69	3.65	3.59
	(มาก)	(มาก)	(มาก)	(มาก)	(มาก)

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเฉลี่ยต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบอยู่ในระดับความคิดเห็นมากทั้ง 5 ชุด โดยให้คะแนนชุดที่ 2 มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือ ชุดที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ชุดที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ชุดที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 3.59 และน้อยที่สุดคือ ชุดที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คนแสดงความคิดเห็นรวมถึงข้อเสนอแนะว่า การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ควรที่จะออกแบบให้ได้หลากหลายกว่านี้ เช่น ควรมีชุดลำลอง ชุดเสื้อ และกางเกง เพื่อที่จะสวมใส่ได้หลากหลายโอกาสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง “การออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส” การอภิปรายผลเป็นดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุครรภ์อยู่ในช่วง 1-6 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงแรกๆของการตั้งครรภ์ โดยหน้าท้องเริ่มขยายใหญ่ขึ้นมากแล้ว มีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา โดยประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้างเป็นส่วนใหญ่ และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท

สำหรับผู้หญิงนั้น ความสนใจในเรื่องการแต่งกายจะให้ความสำคัญมากพอๆ กับระยะวัยรุ่น โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่แต่งงาน หรือแต่งงานแล้วและยังคงทำงานนอกบ้านด้วย จะใช้จ่ายเงินซื้อเสื้อผ้ามาก เพราะเสื้อผ้าที่สวมใส่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในกิจกรรมหลายอย่างเป็นเครื่องแสดงฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ และเพื่อฐานะทางธุรกิจหรือการงาน หากเป็นผู้หญิงทำงานนอกบ้าน เสื้อผ้าจึงต้องมีหลายแบบมากกว่าผู้ชาย ผู้หญิงจึงจำเป็นต้องแสดงบุคลิกตามแบบของเสื้อผ้าที่ตนสวมใส่ โดยคำนึงถึงลักษณะของสีล้นหรือรูปแบบที่สวยงามน่ามอง และมักจะคล้อยตามการยอมรับของสังคมเป็นส่วนใหญ่ (เปรมจิต, 2531) สตรีมีครรภ์ก็เช่นเดียวกัน การเลือกซื้อเครื่องแต่งกายประเภทชุดคลุมท้องนั้น สตรีมีครรภ์ยังคงให้ความสำคัญเรื่องความสวยงามของ

ชุดคลุมท้องไม่แพ้เครื่องแต่งกายทั่วไป จากการค้นคว้าพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเครื่องแต่งกายประเภทชุดคลุมท้อง ที่มีสีสันสะดุดตา และมีลวดลายที่สวยงาม มาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจซื้อเป็นส่วนใหญ่ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบชุดคลุมท้องเพื่อการสวมใส่หลายโอกาสพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 1 ที่ตกแต่งด้วยชิปโลหะ อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยชุดนั้นตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณคอเสื้อและด้านข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออกได้ ทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้นได้มากเหมาะกับการสวมใส่ทำงาน หรือเป็นชุดออกงานก็ได้ ด้วยรูปทรงที่สวมใส่ได้เข้ารูป ทั้งตอนพับเก็บผ้าเข้า และตอนขยายออก ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คะแนนเรื่องของรูปแบบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่างมาเป็นอันดับ 1

ชุดที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบที่ตกแต่งด้วยกระดุมเป็ก อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยชุดใช้ผ้ายีนส์เนื้อมีบางในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ตัดต่อสลับสีเข้มอ่อนบริเวณ แขนเสื้อและปกเป็นแบบเสื้อเชิ้ต และตัดต่อบริเวณ Princess Line โดยตกแต่งด้วยกระดุมเป็กบริเวณข้างลำตัวเพื่อเก็บผ้าและขยายออกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้นโดยถูกออกแบบมาให้สวมใส่ได้ทุกสภาวะการณ์ และรูปแบบที่เหมาะสมกับรูปร่าง จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คะแนนในเรื่องของรูปแบบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง มาเป็นอันดับ 1

ชุดที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบที่ตกแต่งด้วยชิปซ่อนอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยชุดใช้ผ้าเลิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ ไม่มีแขน เย็บเดินเส้นโครว์ด้วยทุกส่วน ตกแต่งด้วยชิปซ่อนที่ เส้นอกทั้ง 2 ข้าง เป็นชุดที่สวมใส่สบายๆ ไม่อึดอัด ไม่ว่าจะพับเข้าเก็บหรือขยายออกก็ตาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังให้คะแนนในเรื่อง รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง มาเป็นอันดับ 1 เช่นเดียวกัน

ชุดที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 4 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยเป็นชุดที่ใช้ผ้าเลิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงเอ กั้รอบคอและรอบแขนเสื้อ ชายกระโปรงเป็นสามเหลี่ยม และตกแต่งด้วยกระดุมห่วง

โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คะแนนในเรื่องของรูปแบบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง มาเป็นอันดับ 1

ชุดที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 5 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยเป็นชุดที่ใช้ผ้าเลิร์จในการตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกันทรงกระโปรงย้วย แขนสามส่วนตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ตัดต่อที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างและตกแต่งด้วยเข็มขัดผ้าด้านข้างลำตัว เพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น เป็นชุดที่มีความสวยงาม เข้ารูป และง่ายต่อการขยายอก หรือพับเข้าเพราะใช้เข็มขัดผ้าเกาะเกี่ยวกับกระดุมผ้าด้านข้างลำตัว ทำให้สะดวกและรวดเร็ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบในเรื่องรูปแบบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง จึงให้คะแนนมาเป็นอันดับ 1

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 25 คน บอกว่าควรที่จะออกแบบให้ได้หลากหลายกว่านี้ เช่น ควรมีชุดลำลอง เสื้อ และกางเกง เพราะทั้ง 5 Collection นั้นเป็นชุดสตรีมีครรภ์รูปแบบใกล้เคียงกันทั้งหมด จึงควรออกแบบให้ได้หลากหลายกว่านี้ เพื่อที่จะสวมใส่ได้หลากหลายโอกาสมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส ” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 200 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างสตรีมีครรภ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป และใช้ค่าเฉลี่ยวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุครรภ์อยู่ระหว่าง 3-6 เดือน จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 74 มีอายุ ตั้งแต่ 26-30 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 ซึ่งมีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 โดยประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 และมีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 โดยเหตุผลในการซื้อสินค้าประเภทเครื่องแต่งกายชุดคลุมท้องเพราะมีสีสันสะดุดตา มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมา คือ มีลวดลายสวย มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26

5.1.2 ผลการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส พบว่า ได้ชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 1 ใช้ผ้าเลิร์จตัดเย็บ เป็นชุดติดกันทรงเอ แขนสามส่วน ตกแต่งด้วยชิปโลหะบริเวณคอเสื้อและด้านข้างลำตัว ชุดที่ 2 ใช้ผ้ายีนส์เนื้อบางตัดเย็บ เป็นชุดติดกันทรงเอ ตัดต่อสลับสีเข้มอ่อนบริเวณ แขนเสื้อและปกเป็นแบบเสื้อเตี๊ยะ และตัดต่อบริเวณ Princess Line โดยตกแต่งด้วยกระดุมเป็กบริเวณข้างลำตัว ชุดที่ 3 ใช้ผ้าเลิร์จตัดเย็บ เป็นชุดติดกันทรงเอ ไม่มีแขน เย็บเดินเส้นโซว์ด้ายทุกส่วน ตัดต่อที่ Princess Line และตกแต่งด้วยชิปซอนที่ เส้นอกทั้ง 2 ข้าง ชุดที่ 4 เป็นชุดที่ใช้ผ้าเลิร์จตัดเย็บ เป็นชุดติดกันทรงเอ ก้นรอบคอและรอบแขนเสื้อ ชายกระโปรงเป็นสามเหลี่ยม และตกแต่งด้วยกระดุมห่วงที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างเพื่อเก็บผ้าและขยายอกทำให้

ชุดเปลี่ยนรูปทรงใหญ่ขึ้น และชุดที่ 5 เป็นชุดที่ใช้ผ้าเสิร์จตัดเย็บ ลักษณะเป็นชุดติดกัน ทรงกระโปรงย้วย แขนสามส่วนตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้ตัดต่อที่ Princess Line ทั้ง 2 ข้างและเข็มขัดผ้า

5.1.3 สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส พบว่า

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 1 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.97) รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.80) สีสีนของเสื้อผ้าเหมาะสมน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.15) โดยมีความพึงพอใจต่อวัสดุเกาะเกี่ยวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.25)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ต้นแบบชุดที่ 2 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.75) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.97) รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.96) และสีสีนของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย = 3.43) โดยมีความพึงพอใจต่อวัสดุเกาะเกี่ยวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.73)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 3 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.68) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 (ค่าเฉลี่ย = 4.09) รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.89) และสีสีนของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย = 3.28) โดยมีความพึงพอใจต่อวัสดุเกาะเกี่ยวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.50)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 4 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.90) รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.83) และสีสีนของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย = 3.37) โดยมีความพึงพอใจต่อวัสดุเกาะเกี่ยวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.45)

ความพึงพอใจต่อการออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ต้นแบบชุดที่ 5 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.85) รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส และเนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า เป็นอันดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 3.64) และ สีล้นของเสื้อผ้าเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย = 3.31) โดยมีความพึงพอใจต่อวัสดุเกาะเกี่ยวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.53)

5.1.4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ได้แสดงความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะว่า การออกแบบชุดสตรีมีครรภ์ ควรที่จะออกแบบให้ได้หลากหลายกว่านี้ เช่น ควรมีชุดลำลอง เสื้อ และกางเกง เพื่อที่จะสวมใส่ได้หลากหลายโอกาสมากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

5.2.1.1 ในการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์ที่เหมาะสมต่อรูปร่างเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกซื้อ ดังนั้นควรเน้นในเรื่องการสวมใส่สบายและสามารถใช้ได้หลายโอกาส

5.2.1.2 ในการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์ ต้องมีการคำนึงถึงแต่ละสถานภาพส่วนบุคคล ควรมีการออกแบบให้สอดคล้องกับแต่ละสถานภาพส่วนบุคคล ให้เหมาะสมต่อการทำงาน แต่ละกลุ่มสถานภาพบุคคล

5.2.1.3 ในการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์ พบว่าพฤติกรรมการเลือกซื้อมีผลต่อการเลือกซื้อ ดังนั้นในการออกแบบเสื้อผ้า ควรศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อ เพื่อให้สามารถออกแบบเสื้อผ้าให้สอดคล้องและเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมและเกิดความพึงพอใจต่อผู้สวมใส่สูงสุด

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรมีการศึกษาการออกแบบเสื้อผ้าในลักษณะกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้เข้าใจถึงความพึงพอใจการออกแบบเสื้อผ้า และสามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบเสื้อผ้า และเพื่อให้ได้รับข้อมูลส่วนหนึ่งในการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสม

5.2.2.2 ให้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นเพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น

5.2.2.3 ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการออกแบบเสื้อผ้า เพื่อเป็นประโยชน์มากขึ้นในการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.4 เมื่อระยะเวลาและสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ย่อมมีผลกระทบต่อการออกแบบเสื้อผ้า ดังนั้นผู้ศึกษาควรมีการศึกษาแนวโน้มแฟชั่นเสื้อผ้าให้สอดคล้องกับสภาพการณ์

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. มปป. ตำราทอผ้าเล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
นวลแข ปาลิวิษ. 2542. **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย (ฉบับปรับปรุงใหม่)** กรุงเทพมหานคร :

ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

บุษรา สร้อยระย้า. 2552. **เอกสารการสอน วิชา วิเคราะห์โครงสร้างผ้า. คณะเทคโนโลยี**

คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร .

ประวัติการทอผ้า.2552. [online] เข้าถึงได้จาก :

www.kujongrak/uthaiwisdom/cokmoh/hispah.htm. วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2557.

พวงผกา คุโรวาท. 2540 **คู่มือประวัติเครื่องแต่งกาย**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น
จำกัด

พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. 2551. **การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร :

โพธิ์ พรันตัง จำกัด

พรนารี ชัยดิเรก. 2551. **การออกแบบเครื่องแต่งกายแบบทูอินวัน (Tow in one) ด้วยการ**

ปรับเปลี่ยนโครงสร้างโดยใช้หลักการพับแบบแอคคอร์ดเตียน. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลดี้ ชาร์ต. 2554. **ประวัติความเป็นมาของผ้ายีนส์**. [online] เข้าถึงได้จาก

www.anunyaclothing.com วันที่ 21 กรกฎาคม 2557.

ศุภกร ไรจนรินทร์. 2553. **การให้นมลูกตอนที่ 1**. [online] เข้าถึงได้จาก:

<http://www.si.mahidol.ac.th/sidoctor/e-pl/article/detail.asp?id=374>, วันที่ 21

กรกฎาคม .2554

สาคร ชลสาคร. 2548.**วัสดุที่ใช้ผลิตตกแต่งเสื้อผ้า**. กรุงเทพมหานคร: สายธาร จำกัด

สายฝน ขวาลไพบูลย์และวิชัย ขวาลไพบูลย์. 2546. **40 สัปดาห์ พัฒนาองค์กรคุณภาพ**.พิมพ์ครั้งที่
ที่2. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี จำกัด

เอกสารอ้างอิง(ต่อ)

- สุคิด เหมศักดิ์. 2550. **เรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อการออกแบบเครื่องแต่งกายที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานเพื่อประโยชน์ในการเดินทาง**. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต
ภาควิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Doyle, P. 1995. **Marketing in the New Millennium**. European Journal of Marketing. 29
(13) : 23-41.
- I Am Mom.com. 2554. **เสื้อผ้าคนท้องและเด็กอ่อน**. [online] เข้าถึงได้จาก: <http://www.i-am-mom.com/maternitydresses1.php>. วันที่ 21 กรกฎาคม 2554
- Joseph, M. L. 1976. **Essentials of Textiles**. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Leedy, P. D. and Ormrod, J. E. 2005. **Practical Research: Planning and Design**. 8th ed.
New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Marshall, S. G.; Jackson, H.; Stanley, M.S, and Kefgen, M. 1999. **Individuality in Clothing Selection and Personal Appearance**. Hardcover, 5th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Melanie. 2011. **Flip Flops, Flats and Sandals: What Are the Best Shoes for Pregnant Women?** [online] เข้าถึงได้จาก: <http://ohbabybabyblog.com/2011/08/06/pregnant-shoes/> วันที่ 21 กรกฎาคม 2554
- Stoppard,M. 2006. **First Time Parents**. Dorling Kindersley Limited, 192 pp..
- Norris, E. Ron and Seitz, B. 2010 .**You Cannes Come in Here Dressed Like That: A True Story in Two Shoes'**, Fashion Statements: On Style, Appearance and Reality. New York: Palgrave MacMillan.
- Rena, B. 1989. **Marketing to Women around the World**. Boston: Harvard Business School Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

ภาคผนวก ข ชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาส

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. อายุครรภ์

() 1. 3-6 เดือน	() 2. 6-9 เดือน
------------------	------------------
2. อายุ

() 1. ต่ำกว่า 26 ปี	() 2. 26 - 30 ปี
() 3. 31-35	() 4. 36-40 ปี
3. วุฒิการศึกษา

() 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	() 2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() 3. สูงกว่าปริญญาตรี	
4. อาชีพ

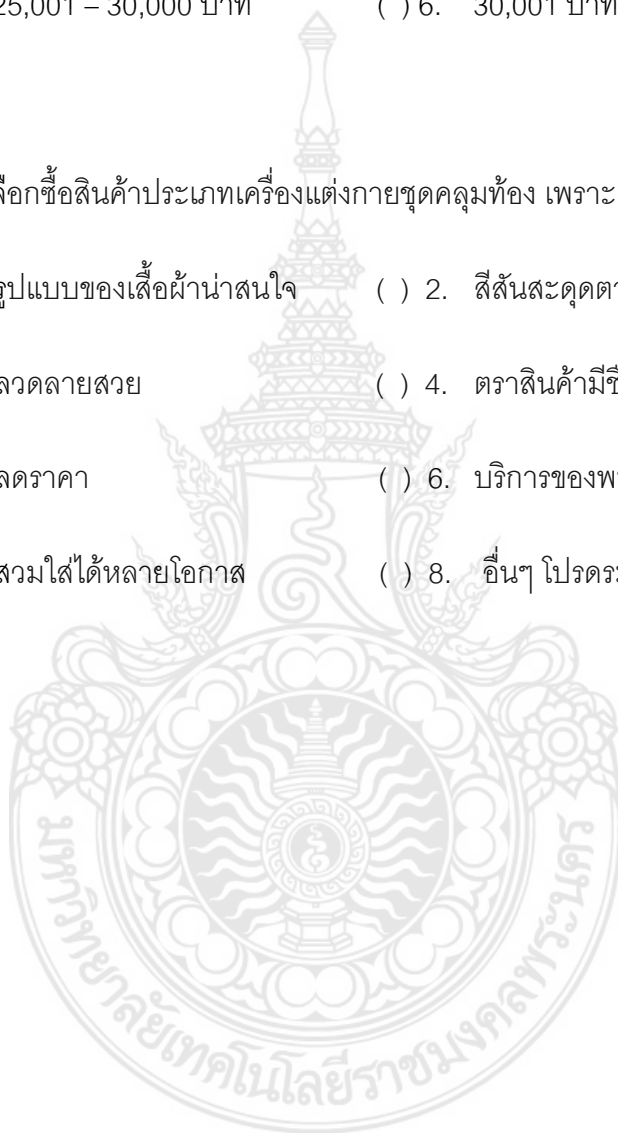
() 1. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	() 2. พนักงาน สถานประกอบการเอกชน /
() 3. ประกอบอาชีพส่วนตัว	() 4. รับจ้าง
() 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

5. รายได้ต่อเดือนของท่าน

- () 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท () 2. 10,001 – 15,000 บาท
- () 3. 15,001 – 20,000 บาท () 4. 20,001 – 25,000 บาท
- () 5. 25,001 – 30,000 บาท () 6. 30,001 บาทขึ้นไป

6. ท่านจะเลือกซื้อสินค้าประเภทเครื่องแต่งกายชุดคลุมท้อง เพราะเหตุผลใดเป็นอันดับแรก

- () 1. รูปแบบของเสื้อผ้าสวยงาม () 2. สีสันทะดูดี
- () 3. ราคาย่อมเยา () 4. ตราสินค้ามีชื่อเสียง
- () 5. ลดราคา () 6. บริการของพนักงานขาย
- () 7. สวมใส่ได้หลายโอกาส () 8. อื่นๆ โปรดระบุ.....

**ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบเสื้อผ้าสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่
หลายโอกาส**

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการ
ออกแบบชุดสตรีมีครรภ์

แบบ ที่	รายการที่ให้ประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง					
	รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส					
	เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า					
	วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า และ การใช้งาน					
	สีสันทของเสื้อผ้าเหมาะสม					
2	รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง					
	รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส					
	เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า					
	วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า และ การใช้งาน					
	สีสันทของเสื้อผ้าเหมาะสม					

3	รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง					
	รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส					
	เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า					
	วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า และการใช้งาน					
	สีสันทของเสื้อผ้าเหมาะสม					
4	รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง					
	รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส					
	เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า					
	วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า และการใช้งาน					
	สีสันทของเสื้อผ้าเหมาะสม					
5	รูปแบบเสื้อผ้าเหมาะสมกับรูปร่าง					
	รูปแบบเสื้อผ้าสวมใส่ได้หลายโอกาส					
	เนื้อผ้าเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า					
	วัสดุเกาะเกี่ยวเหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้า และการใช้งาน					
	สีสันทของเสื้อผ้าเหมาะสม					

ภาคผนวก ข

ชุดสตรีมีครรภ์เพื่อการสวมใส่หลายโอกาสต้นแบบ

ชุดที่ 1

ชุดที่ 1

ชุดที่ 2

ชุดที่ 2

ชุดที่ 3

ชุดที่ 3

ชุดที่ 4

ชุดที่ 4

ชุดที่ 5

ชุดที่ 5

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวอุสร่า ปฏิบัติสกิจ
 วัน เดือน ปีเกิด 5 มีนาคม 2528
 ภูมิลำเนา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
 ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
คศ.บ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2550
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	2547
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนลาซาล กรุงเทพมหานคร	2544

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ดีไซน์เนอร์ บริษัท บุติคนิวซีตี้ จำกัด ที่อยู่ (มหาชน) 1112/53 – 73 ซอย สุขุมวิท 48 ถนน
 สุขุมวิท แขวงพระโขนง เขตคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10110.

